

Četvrtak, 4. decembar 2008.

Svedok Reynaud Theunens

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 14:18 h

Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite sedite.

SUDIJA ORIE: Dobar dan svima. Gospodine sekretare, molim vas da najavite predmet.

sekretar: Dobar dan, časni Sude. Dobar dan svima u sudnici. Ovo je predmet *IT-06-90-T Tužilac protiv Ante Gotovine i ostalih.*

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospodine sekretare. Gospodine Kay, da li ste spremni da nastavite sa unakrsnim ispitivanjem?

ADVOKAT KAY: Hvala vam, časni Sude, spreman sam.

SUDIJA ORIE: Gospodine Theunens, ovo vas neće iznenaditi, ali moram da vas podsetim da ste i dalje pod svečanom zakletvom koju ste dali na početku vašeg svedočenja.

ADVOKAT KAY: Hvala vam, časni Sude.

svedok: Reynaud Theunens

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT KAY - NASTAVAK

ADVOKAT KAY - PITANJE: Juče kada smo završili sednicu gledali smo dokazni predmet Tužilaštva broj P463.

ADVOKAT KAY: Ako možemo da dobijemo to na ekranu, molio bih, i da pređemo na stranu 6, jer smo već pogledali stranu 5.

ADVOKAT KAY - PITANJE: I vi ćete se setiti, gospodine Theunens, razgovora između dr. Radića i predsednika Tuđmana od 22. avgusta 1995. godine. To je na strani 5. Sada smo na strani 6. A to se nalazi na stranama 9 i 10 u hrvatskoj verziji. Dr. Jurić (sic) u nastavku razgovora kaže:

„Ali, gde je tu problem? Problem je kada je osoba koja je izabrana za civilnu vlast loša. A ovo je uobičajen slučaj. Dobro, ne svuda. Imamo dobru osobu na vlasti u Kostajnici, ali u Kninu nije dobra. I ja ne znam odakle je on došao; on je Srbin.“ I onda predsednik kaže: „On je Srbin.“ Dr. Radić govori o tome da mu je prethodnog dana rečeno da on nije dobar ni za šta. Rečeno mu je da ga smeni. I onda dolazimo do ovog paragrafa: „I o tome smo govorili danas, ali s obzirom da čovek nije dobar, prirodno, Čermak mora sve da radi, i onda se pojavljuju razni problemi. Izvršna vlast u okrugu je digla ruke, i tako dalje, tako da postoje mnog problemi na terenu. Govorim vam to jer sam prošao kroz ovo, i video sam to tamo.“ I razgovor se nastavlja. U vašem izveštaju, gospodine Theunens, kada se bavite civilnom i vojnom vlasti, i ulozi gospodina Čermaka, dok ste pisali vaš izveštaj, da li ste znali za poteškoće koje su ga pritiskale kao pojedinca koji je išao u Knin sa misijom da normalizuje život u gradu?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Jesam.

ADVOKAT KAY - PITANJE: I iz tog razloga, general Čermak je morao da preduzme više civilnih misija nego što bi inače morao da preduzme, zbog neuspeha drugih ljudi. Da li ste shvatali to?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Svakako.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da je morao da preuzme više odgovornosti jer je postojala potreba da bude pragmatičan zbog situacije na terenu. Da li ste to uzeli u obzir?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ja ne mogu da izrazim ... da izrazim svoj stav da li je to bilo iz pragmatičnih razloga ili su neki drugi motivi prevagnuli, ali ja sam znao ... znam za dokumente koji ukazuju da uloga osobe o kojoj se govori u transkriptu ostavlja prostor za unapređenje, a to je, na primer, spomenuto na strani 263 u engleskoj verziji na drugoj strani ... u drugom delu mog izveštaja.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Juče smo pogledali izveštaje, sećate se, od sigurnosnih službi, odeljenja za političke podatke, majora Tolja ... ili brigadira Tolja ... izvinjavam mu se ... i drugih, koji se odnose na to, zašto Čermak mora da se umeša u stvari koje se nisu direktno njega ticale. Da li ste to razumeli?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Hvala vam. Hoćemo li sada da pogledamo o kakvoj vrsti posla je reč, znam da ste govorili o ovim stvarima u vašem izveštaju, ali neka od ovih pitanja zahtevaju potpunija objašnjenja o tome kako je došlo do toga da se time bavi gospodin Čermak. Pre svega, hajde da pogledamo dokazni predmet Odbrane broj 775. Ovo je dokument koji je napisao major Jonjić, pomoćnik za logistiku u kninskom garnizonu. Nema datuma na ovom izveštaju, ali može biti da je napisan nakon 15 dana boravka u Kninu, ako pročitate tekst, i to je njegov izveštaj o tome šta se desilo, i koje je zadatke preduzeo. Vi prepoznajete ovaj izveštaj; zar ne?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Mislim da da. Mislim da je uključen u moj izveštaj, ali ja ... ali ne znam gde se tačno nalazi.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Postoje dva njegova izveštaja, i vi ste svakako uključili jedan, ali ne znam da li ste uključili i drugi. Ali ovaj izveštaj, koji smo upravo pogledali, videli smo majora Jonjića koji pripada splitskoj vojnoj oblasti, a to je tačno, zar ne?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da, svakako. I tokom svog svedočenja, ja sam govorio o tome da je postojala izvesna komunikacija između generala Čermaka i ustrojenog komandanta Jonjića, u vezi sa imenovanjem Jonjića i njegovim rasporedom u komandu kninskog garnizona.

ADVOKAT KAY - PITANJE: I mi ćemo se baviti time jer spada pod pitanje Čermakovog ovlašćenja, za koje ste nam juče rekli da biste želeli da prokomentarišete, i mi ćemo pogledati ta naređenja. Ali ovde se opet nalazi ovaj major iz 306. logističke baze, Šibenik, i on radi za grad, da bi poboljšao život u gradu, da bi se oživeo grad. Na prvoj strani, vidimo da se govori o vodi u gradu, o struji u bolnici.

ADVOKAT KAY: Stranu 2, molim.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Stolarija, zastakljivanje, železnica, električna energija, javne kuhinje. 14. septembar. Dakle, pogrešio sam kada sam rekao 15 dana; to je više od 15 dana. To sam hteo da kažem, dakle to je neki period nakon toga. Pretresno veće može da vidi obezbeđivanje hrane, na strani 3. Na samom početku strane 3, Knin je bio u katastrofalnom epidemološkom stanju zbog prljavštine u gradu, nedostatka struje, na tone mesa su ostale u frižiderima, postojala je potreba da se očisti grad. Pored toga, on je organizovao, ili mi smo organizovali kulturne i umetničke događaje, organizovali doček za predsednika, pomaganje kuhinji, vrtićima, školi. Po naređenju generala Čermaka, stavio sam se na raspolaganje vladinoj komisiji, pod tim, „komisija,“ da li se slažete, on misli na komisiju za stambena pitanja?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Moguće. Ne znam.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Kasnije ćemo pogledati dokumenta koja to pokazuju. I možemo da vidimo da je otvorena prva prodavnica: hleb, mleko u Kninu, ostale namirnice neophodne za život u gradu. Sve su ovo segmenti bez kojih jedan grad ne može da živi. I nema potreba da predemo na poslednju stranu, ali ovo je potpisao major Jonjić, i Pretresno veće je ovo već videlo kao dokazni predmet. I u ovom trenutku želim da ukažem na, kada ste dali vaše mišljenje o njegovim civilnim/vojnim ovlašćenjima, kada kažete da on kontroliše sve aspekte civilnog života, ono što ste vi mislili je da, u stvari, da je on preduzeo korake u pokušaju da pokrene grad, korake koji su neophodni da pokuša da zavede red u gradu. To se svodi na to; zar ne?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: To je zaista važan aspekt dužnosti generala Čermaka, koje su opisane kao civilno/vojna ovlašćenja.

ADVOKAT KAY - PITANJE: I one ne dolaze iz neke knjige pravila, ili od neke vrste direktive, već proizilazi samo iz uopštene naredbe da se normalizuje život u gradu, i to je bio zadatak?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Svakako. Ja bih čak dodao da je primio ovlašćenja da sprovede ove aktivnosti, sa ciljem da normalizuje život u gradu.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Slažem se da mu je to bilo rečeno, i da je poslat tamo sa tom misijom, i o tome i govori ovaj dokument. Zar ne?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da. Kao što sam rekao, to je važan aspekt njegove misije, na osnovu dokumenata koje sam pregledao.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Sledeći dokument je broj 826 po Pravilu 65 ter, a to je jedan drugi izveštaj Jonjića ...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kay, mogu li da zatražim pojašnjenje vašeg poslednjeg pitanja. Rekli ste da ste prilično slažete da mu je to rečeno, da li ste mislili na neku posebnu priliku kada je to rečeno, jer ste rekli da ovo nije proizašlo od uopštene naredbe da se normalizuje život, vi ste rekli ... makar sam ja razumeo vaše pitanje, da to što je rečeno odražava takvu uopštenu naredbu.

ADVOKAT KAY: Da. Kada je predsednik imenovao gospodina Čermaka, to su bile instrukcije koje je primio.

SUDIJA ORIE: Vi se pozivate na ... tu naredbu.

ADVOKAT KAY: *(preklapanje govornika)* ...

SUDIJA ORIE: Imenovanje.

ADVOKAT KAY: Da.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Ovo je dokument broj 826 po Pravilu 65 ter. Da li prepoznajete ovaj izveštaj? Većinom je istog sadržaja, iste su teme. Ne želim da idem stranu po stranu. Ali, ovo je dokument koji ste videli?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Mislim da da.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da.

ADVOKAT KAY: Časni Sude, hteo bih da dam ovaj dokument na usvajanje u spis.

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Dokazni predmet Odbrane broj D1015, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1015 je usvojen u spis.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Sledeći Jonjićev dokument je prilično neobičan, ali ga koristim kako bih pokazao kako su postojala ograničenja pred generalom Čermakom, koja treba da se uzmu u obzir.

ADVOKAT KAY: Ako možemo da dobijemo dokument koji je označen kao 2D07-0137, molim.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Ovo je dokument od nekoliko strana, nema potrebe da idemo kroz sve, jer se svode na istu stvar. Datum je 5. septembar, 1995. godine, i upućen je komandi splitske vojne oblasti. Predmet je: Traženje saglasnosti. I to je od generala Čermaka, potpisan je u njegovo ime, i radi se o poseti evropske delegacije. Sećamo se iz Jonjićevih izveštaja da on govori o tome. Osveženje, zajedno sa ostalim programima, je definisano po protokolu. Na meniju je naznačena pršuta ... „morali smo odmah da je nabavimo, pa nismo imali vremena da tražimo vašu saglasnost.“ I onda vidimo kako general Gotovina ljubazno daje saglasnost, i time se završava ova profaktura. Hajde da pređemo na sledeću stranu. I ovde je niz dokumenata, prvi je od 21. oktobra, a to je profaktura da se preuzme iz ove ranje, i tu stoje datum, količina, i major Jonjić. Hajde da pređemo na sledeću stranu, to bi trebalo da je dokument od 6. septembra, i možemo da vidimo našu pršutu i količinu, i o čemu se tu radi, originalnu profakturu. I tu je još nekoliko dokumenata o ovome, koji se završavaju pismom Jonjića u kojem se navodi zašto kasni ova profaktura. I možda deluje nevažno ovo što se ovde nalazi, ali to pokazuje ograničenja njegovih ovlašćenja, da on nije komandovao svačim. Da li se slažete?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ne. Jer se ovaj dokument bavi logističkim procedurama i ne dozvoljava da se izvedu bilo kakvi zaključci u vezi sa tim što nazivate ograničenja ovlašćenja generala Čermaka.

ADVOKAT KAY - PITANJE: A koja su to bila logistička pitanja za vojsku?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Pa, neko bi očekivao ...

ADVOKAT KAY - PITANJE: Ne. Ja vas pitam koja su bila, a ne šta očekujete. Koja su bila?

SUDIJA ORIE: Ako svedok zna, on nam to može reći. Ali ja bih prvo smatrao primerenim da sačekam da čujem šta je on očekivao. To može biti bilo šta, ali, u isto vreme, naravno, gospodine Theunens, pozivam vas da se fokusirate na odgovor na pitanje.

ADVOKAT KAY: Izvinjavam se, časni Sude, ako sam uskočio, ali pokušavam da idem ...

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite. Razumem vas, ali ni ne želim da prekidate gospodina Theunensa. U ovoj fazi kad ni ne znamo šta on očekuje.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Nije mi poznata konkretna procedura koja je postojala između 306. logističke baze splitske vojne oblasti i komande kninskog garnizona, ali normalno takva pomoć, odnosno, obezbeđivanje hrane i pića, time bi se pozabavila logistička baza vojne oblasti kojoj ta komanda garnizona pripada. Ovaj dokument, u principu, pokazuje da general Čermak, zbog hitnosti tog pitanja, nije mogao da sačeka odobrenje da obezbedi ili da kupi hranu i piće, od generala Gotovine, i zbog toga je preduzeo inicijativu da sam kupi hranu i piće, i on sada traži nadoknadu, koja, iako nisam ekspert za logistiku, odgovora onome što sam video kada sam bio stacioniran u 2. gardijskom puku u Nemačkoj, i kada sam kao oficir osoblja bio u organizaciji određenih prijema i drugih priredbi.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Hvala vam.

ADVOKAT KAY: Časni Sude, hteo bih da dam ovaj dokument na usvajanje u spis.

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Dokazni predmet Odbrane broj D1016, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1016 je usvojen u spis.

ADVOKAT KAY: Kada se već bavimo logistikom, ovim aspektom zadatka generala Čermaka, možemo li da pogledamo dokument broj 2733 po Pravilu 65 ter.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Datiran je na 8. avgust 1995. godine, od štaba garnizona, potpisao ga je general Čermak kao naređenje, i poslao komandantu logističke brigade. I ovde možemo videti različite aspekte logistike kojima se bavi u ovoj naredbi. Neću ih čitati naglas jer bismo gubili vreme, ali mislim da svi mogu videti. Pre svega, da li prepoznajete ovaj dokument?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Mislim da da. Mogu li samo da vidim dno dokumenta, molim.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da. Hvala vam.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: U redu.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Na oba jezika. Da li ga sada prepoznajete?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da, mislim da da. Nisam siguran da li sam ga koristio, ali, da, ne deluje kao neuobičajen dokumet za komandanta garnizona.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da. To je bila fusnota broj 982.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: A da. Hvala vam.

ADVOKAT KAY - PITANJE: A ja se zahvlajujem gospodinu Maku za to. Ovakav dokument, koji je izdat 8. avgusta je jedan od prvih dokumenata koje je izdao general Čermak. Da li je to tačno?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Imamo jedan dokument koji vi želite da vidimo, i doći ćemo i do toga, datum je 5. avgust, i postoje neke misterije u vezi sa tim. I onda su svi drugi dokumenti datirani na 8. avgust.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da li je meni stalo da to vidimo ili ne, mislim da to nije bitno.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Ja samo popunjavam praznine, jer je 8. avgust datum kada su izdate prve naredbe.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Pa, dokument od 5. avgusta ima datum 5. avgust, ali se slažem sa vama da postoji određena nedoslednost kada se radi o obeležavanju dokumenata brojevima.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Vidim da ste i vi uradili isti domaći zadatak. U vezi sa ovim, ovo su sve standardni zadaci logističkog tipa; da li se slažete?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da. I to je u skladu sa ranijom informacijom koju ste dali, u vezi sa ulogom komande kninskog garnizona kako bi se ... normalizovao život u gradu, i kako bi se ponovo uspostavile određene službe. Treba vam logistička baza, kao i inženjeri, i druge specijalizovane vojne jedinice.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da.

ADVOKAT KAY: Časni Sude, hteo bih da dam ovaj dokument na usvajanje u spis.

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Dokazni predmet Odbrane broj D1017, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1017 je usvojen u spis.

ADVOKAT KAY: Molim vas dokument broj 3218 po Pravilu 65 ter.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Ovo je datirano na 9. avgust 1995. godine, to je naređenje koje se tiče sprovođenja zadataka obezbeđivanja, dobavljanja i održavanja materijala, i opreme, i tiče se kninskog garnizona i šibeničke logističke baze, kao i zadarske logističke baze. Još jednom, da li se slažete da su zto sve zadaci koji se moraju preduzeti da bi se dobile zalihe, kao i obezbedile službe unutar grada Knina?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Svakako. I kako je kninski garnizon deo splitske vojne oblasti, general Čermak mora da pošalje svoju naredbu i generalu Gotovini, jer se tiče jedinica i logističkih baza generala Gotovine.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da.

ADVOKAT KAY: Časni Sude, hteo bih da dam ovaj dokument na usvajanje u spis.

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Dokazni predmet Odbrane broj D1018, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1018 je usvojen u spis.

ADVOKAT KAY: Dokument broj 2295 po Pravilu 65.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Ovo je slična naredba od 10. avgusta, i govori se o tome da šibenička logistička baza preuzima kontrolu nad benzinskom stanicom u kasarni *Slavko Rodić*. I neophodno je snadbevanje gorivom, kao i snadbevanje drugim namirnicama. Opet, tipičan i suštinski deo dužnosti garnizona u pokušaju da se postavi kao jedan od uslužnih delova vojne oblasti. Da li je to tačno?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: I da budemo kaš konkretni, to je deo člana 54 dokaznog predmeta Odbrane, da je komanda garnizona ima odgovornost da organizuje benzinske stanice za jedinice oblasti, kao i za jedinice koje tuda prolaze.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Apsolutno. Tačno. Hvala vam.

ADVOKAT KAY: Časni Sude, hteo bih da dam ovaj dokument na usvajanje u spis.

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Dokazni predmet Odbrane broj D1019, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1019 je usvojen u spis.

ADVOKAT KAY: Sledeći dokument je dokazni predmet Odbrane broj D763.

ADVOKAT KAY - PITANJE: To je od 12. avgusta 1995. godine, fusnota broj 1007 ya za vas.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Tako je. Na strani 250.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da. I tiče se hitnog čišćenja vojnog skladišta u Plavnu, s ciljem da se omogući povratak stanovništva u naselje što je fleksibilnije i brže moguće. I naredba je da se očiste objekti i teren, i možemo da vidimo da se tu radi o minama, eksplozivima, i imenovana je komisija, i da se resursi premeste u logističku bazu u Šibeniku. Da li je ovo deo uobičajnih dužnosti garnizona?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Prvo možemo da ustanovimo da se Plavno nalazi u zoni odgovornosti kninskog garnizona, kao što je utvrđeno dokaznim predmetom Odbrane broj D33. Ja bih rekao, za ... za drugi deo vašeg pitanja, rekao bih, da. Zašto? Jer je ovo vojni objekat, koji je u ovom konkretnom slučaju preuzet od neprijateljskih snaga koje su otišle, i onda objekat može biti korišćen za potrebe jedinica splitske vojne oblasti, odnosno, spada pod teritorijalnu odgovornost komande garnizona, i može biti da ... ali nisam dovoljno upoznat sa lokacijom Plavna ... da bi čišćenje ovog skladišta takođe olakšalo, ne znam, upotrebu pristupnih puteva, kao što izgleda da je naznačeno u prvom ... u uvodu naređenja.

ADVOKAT KAY - PITANJE: U stvari, ovde se više govori o tome da se skloni municija odatle, da bi to područje postalo bezbedno; je li tako?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da, svakako.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Pre se radi o tome nego da će hrvatska vojska da koristi ovaj objekat.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Slažem se da buduća namena ovog objekta nije naznačena u naređenju.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Hvala vam. Možemo li da pređemo na sledeći dokumnet, to je dokument broj 2838 po Pravilu 65 ter, a to je fusnota 1008, na istoj strani u vašem izveštaju. I na dokumentu ne stoji datum, ali to je izveštaj nakon što su bili tamo prethodnog dana, i to je bilo naređenje majora Gojevića, u stvari, pukovnik, gospodin Frkić kaže da tamo treba staviti stražare

i poslati vojnu izvidnicu eksperta za eksploziv, i možemo da vidimo šta im se dogodilo, i to je izveštaj o toj stvari.

ADVOKAT KAY: Časni Sude, zbog celovitosti, molim da ovo bude usvojeno u spis.

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Dokazni predmet Odbrane broj D1020, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1020 je usvojen u spis.

ADVOKAT KAY: Hvala vam.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Možemo li da dobijemo dokumnet broj 853 po Pravilu 65 ter, on se ne nalazi u vašem izveštaju. Datiran je na 13. avgust 1995. godine. To je pismo medicinskog centra u Kninu, poslato generalu Čermaku, i to je zahtev. I direktor medicinskog centra, dr. Visković traži odobrenje da se bolnici dodeli vojnik iz logističke baze, kako bi bio ambulantni vozač, i on je do tog trenutka radio taj posao, i to je jedini vozač kojeg imaju. Da li je to uobičajen posao garnizona ili spada izvan poslova garnizona?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ako se radi o vojnom medicinskom centru, rekao bih da jeste. Na osnovu ovog dokumenta, to nije vojni medicinski centar, tako da bih kategorizovao ovaj zahtev .. i mi ne znamo da li će on biti odobren ... da spada pod dužnosti civilne vlasti koje je sprovodio general Čermak dok je bio komandant garnizona.

ADVOKAT KAY - PITANJE: To se isto tako može nazvati pomaganjem zajednici svojim vojnikom, ako ste u mogućnosti. Nije li to tačno?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT KAY - PITANJE: To je zahtev. To ne mora da ima veze sa ovlašćenjem, ali u teškim vremenima, ponekad se očekuje od ljudi da pomognu, da li se slažete, na jedan neformalni način?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da. Ali opet, govoreći sa vojne tačke gledišta, dodela ljudstva, iako iza toga stoje plemeniti i humani motivi, mora da bude regulisano procedurom, a ta procedura uključuje da se izdaju naređenja i dokumenti.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Hvala vam.

ADVOKAT KAY: Može li ovaj dokaz ... može li ovaj dokument da se usvoji u spis, Časni Sude.

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Dokazni predmet Odbrane broj D1021, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1021 je usvojen u spis.

ADVOKAT KAY: Nekoliko drugih sličnih dokumenata mogu da predložim na usvajanje u spis bez svedoka, časni Sude, rađe nego da se predugo zadržavamo na njima, s obzirom da se radi o istim stvarima.

SUDIJA ORIE: Kad već govorimo o usvajanju dokumenata bez svedoka, gospodine Waespi, da li ste imali priliku da pregledate prve dokumente koji su usvojeni bez svedoka ... ona četiri unosa.

TUŽILAC WAESPI: Da, i opisi su takođe ... tačni su.

SUDIJA ORIE: Tačni su i komentari, dakle nemate prigovor na njih?

TUŽILAC WAESPI: Ne.

SUDIJA ORIE: Onda ćemo kasnije da obradimo to.

ADVOKAT KAY: Da.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KAY: Zahvalan sam vam, časni Sude.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Poslednji dokument o ovoj temi, i opet se radi o bolnici, to je dokument broj 5517 po Pravilu 65 ter, i baviću se tim dokumentom kako bih kompletirao ovo.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da, to je fusnota broj 1002 u mom izveštaju.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da, i fusnota broj 1004. Dakle, prepoznajete ovaj dokument.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Datum je 30. avgust 1995. godine, general Čermak izdaje naređenje logistici, kao i sanitetu, o tome da bolnica nije u mogućnosti da sama nezavisno funkcioniše, da efikasno prima i prenosi ranjene u glavne zdravstvene institucije, tako da

naređuje da jedna ambulantna kola budu dostupna, kao i vozač, i da njima treba pomoći u logističkom smislu. Verovatno nema daljih komentara na ovaj dokumnet. Da li je to tačno?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: To je slično prethodnom dokumnetu koji ste pokazali.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Hvala vam. Ja sam ga pokazao zbog celovitosti.

ADVOKAT KAY: Može li ovaj dokument da se usvoji u spis, Časni Sude.

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Dokazni predmet Odbrane broj D1022, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1022 je usvojen u spis.

ADVOKAT KAY - PITANJE: U vašem izveštaju, vi govorite o ribnjacima, jer ovo je pitanje ...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kay, izvinjavam se što vas prekidam. Mogu li da postavim jedno dodatno pitanje? Ranije ste rekli da je razumljivo da je dokument kojim se naređuje podrška ili pomoć od jedinica koje nisu u strogom smislu jedinice kninskog garnizona, ali su pod komandom splitske vojne oblasti, da se ... iz tog razloga, kopija tog dokumenta se šalje generalu Gotovini. S obzirom na poslednji dokument, vidim da postoji naređenje da se omoguće jedna ambulantna kola, da bi 306. logistička baza Šibenika trebalo da obezbedi vozača, i da postoji naređenja da se pruži dalja pomoć. Ja ne vidim da je kopija poslata i generalu Gotovini. Tu se nalaze samo logistička brigada i šef saniteta, pretpostavljam, ambulante. Da li postoji neko objašnjenje, kada ste ranije objasnili da je to logična stvar da se uradi, da to ovde nije urađeno, i da je to samo bilo primer za mene. Ne kažem da sa sistematski pregledao dokumente vezano za ovo.

SVEDOK THEUNENS: Časni Sude, postoje različite mogućnosti. Može biti da je to propust, mada mislim da se to nije desilo, ja mislim da je verovatnija opcija da, kada pogledamo datum, to je 30. avgust, dakle, kninski garnizon neko vreme već deluje, i takođe je poslao nekoliko zahteva, tako da je verovatna opcija da je postojala koordinacija između generala Gotovine i Čermaka, pri čemu je general Gotovina ovlastio generala Čermaka da upućuje zahteve za pomoć jedinica ... izvinjavam se, da jedinice splitske vojne oblasti direktno pomažu jedinicama, i da general Gotovina takođe obaveštava jedinice, pre svega 306. logističku bazu, da oni direktno treba da ispune naređenja generala Čermaka, bez da se svako naređenje posebno potvrđuje od strane generala Gotovine.

SUDIJA ORIE: Taj dogovor, to je samo vaša pretpostavka.

SVEDOK THEUNENS: To je pretpostavka. Nisam video takav sporazum.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Gospodine Kay, molim vas nastavite.

ADVOKAT KAY: Hvala vam, časni Sude. Hteo sam da pređemo na ribnjake, ali s obzirom na pitanje časnog Suda, i pokretanje ove teme, to sam uveo kao ribnjake, preći ću na drugi deo unakrsnog ispitivanja koje može pomoći časnom Sudu o ovoj stvari.

SUDIJA ORIE: Ja nalazim da je svako vaše unakrsno ispitivanje od pomoći, kao i ostalih članova tima Odbrane. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KAY: Hvala vam, časni Sude.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Idemo sada na temu, nedostatak ovlašćenja, i hteo bih da pogledamo dokument broj 3219 po Pravilu 65 ter. To je fusnota 1053, gospodine Theunens. To je dokumnet od 9. avgusta, i tiče se potrebe za logističkom podrškom, i vidimo da je naređeno da pukovnik Frkić bude privremeno premešten u kninski garnizon. Možda ga se sećate iz prethodnih naređenja koja smo upravo pogledali, kao nekog ko se bavio municijom u Plavnu. Ne znam da li ste zapamtili to ime, ali ovo je prvi put da se on pojavljuje, 9. avgusta, sa ovim naređenjem.

ADVOKAT KAY: Može li ovaj dokument da se usvoji u spis, Časni Sude.

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Dokazni predmet Odbrane broj D1023, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1023 je usvojen u spis.

ADVOKAT KAY: Hvala vam.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Sledeći dokument koji se nadovezuje na ovo je dokazni predmet Odbrane broj D579, fusnota 78 u dodatku. Datum je 9. avgust, i to je od generala Čermaka, opet naredba ... naredba koja je dostavljena generalu Gotovini, komandi 306. baze u Splitu, i ... komandantu 306. baze u Šibeniku, obe su logističke baze, i major Jonjić nam je poznat iz prethodnih dokumenata koje smo pogledali, i kaže da postoji potreba za logističkom podrškom jedinicama hrvatske vojske i civilnim organima kninskog garnizona, i uzimajući u obzir tu situaciju, tako da se ovo naređuje govori o majoru Jonjiću. Ako možemo sada da pređemo na dokazni predmet Odbrane broj D758. Ovaj dokument je od 12. avgusta 1995. godine, i dolazi od

komandanta 306. logističke baze u Splitu. I opisuje, kaže da nakon naredbe generala Čermaka od 9. avgusta, da major Jonjić napušta svoju dužnost svojom voljom, i da se stavlja na raspolaganje komandantu kninskog garnizona, i time je ozbiljno narušen sistem komande u 306. bazi. I vidimo da će doći do disciplinskog postupka, i sadržaj ... pisma, i ono je poslato prethodno navedenim osobama, uključujući i generala Gotovinu. Da li ste vi, kada ste pisali vaš izveštaj, uzeli u obzir ovo pitanje nedostatka ovlašćenja generala Čermaka da izda takve naredbe drugim jedinicama splitske vojne oblasti?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Mislim da sam o tome već govorio ranije, i u dodatku takođe imam dokument broj 5773 po Pravilu 65 ter, i mislim da je to usvojeno u spis, gde general Čermak objašnjava komandantu 306. logističke baze da je premeštanje majora Jonjića odobreno od strane generala Gotovine, i to je nešto, kao što sam već rekao, što sam ranije spomenuo. Ako kninskom garnizonu treba osoblje, ili logistička podrška jedinica iz splitske vojne oblasti, vojnom logikom to znači da general Čermak mora da traži ovlašćenje ili pristanak generala Gotovine, odnosno, nadređenog komandanta konkretne jedinice splitske vojne oblasti, pre nego što se desi takvo premeštanje. I to je upravo ono što general Čermak objašnjava u dokumentu broj 5773 po Pravilu 65 ter.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Ovo je dokazni predmet Odbrane broj D760 ...

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da, hvala vam.

ADVOKAT KAY - PITANJE: ... na koji sad možemo da pređemo. Pojavljuje se u dodatku, ali vaše objašnjenje sada nije isto objašnjenje koje ste dali u vašem prvom izveštaju. Da li je to tačno?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Koliko se ja sećam, dokazni predmet Odbrane broj D760, ako je to dokument broj 5773 po Pravilu 65 ter, nije bio uključen u verziju izveštaja koja je podnešena u decembru 2007. godine, već je samo uključena u dodatak.

ADVOKAT KAY - PITANJE: To sam i rekao. A objašnjenje da general Čermak nije bio u mogućnosti da potčini ljude a da ne prolazi kroz redovne procedure, to je se nalazi u vašem prvom izveštaju, zar ne?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: U ...

ADVOKAT KAY - PITANJE: U izveštaju koji je serviran kao vaš konačan izveštaj veštaka pred Sudom.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: To je tačno. Da li želite da objasnim to ili ...

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da vam kažem, ovo ostavlja utisak da je general Čermak mogao da izdaje ova naređenja jer je on najviša vlast, i može da uradi ovo ili ono, vi niste dali punu sliku njegovih ograničenja, pa ako biste mogli da nam sada nešto kažete o tome.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da sam imao dokazni predmet Odbrane broj D760 u vremenu kada sam podneo konačni izveštaj u decembru 2007. godine, ja bih ga svakako uključio kako bih objasnio ovo što sam upravo rekao tokom mog svedočenja; a to je, da preraspoređenje podređenih koji pripadaju drugoj jedinici može ... nijedan komandant u vojsci ne može to da uradi. Komandant pešadijskog bataljona A ne može da preraspodeli, ili ne može da kaže, pa, ja želim vod, ili bataljon B, bez da ima saglasnost komandanta brigade, odnosno, sledećeg po nivou ešalona, i to je upravo ono što vidimo ovde. Jedina razlika je što smo mi videli brojna dokumeta, i za logističku podršku, kao i vezana za osoblje, gde general Čermak, na osnovu dokumenta, izdaje naređenje direktno, bez savetovanja ili obaveštavanja, ili bez da je imao pristanak nadređenog komandanta. I, kao što sam rekao, ja nisam imao dokazni predmet Odbrane broj D760 kada sam podneo prvu verziju izveštaja.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Ovo je dokument koji je Odbrana uvela u dokazne predmete, ali to je dokument Tužilaštva. On se nalazio u vašoj bazi podataka, kao što možete da vidite, u zaglavlju dokumenta, i ono što mene brine je, kako ovakav dokument, koji može da vam da potpuno objašnjenje, kako vi niste uspeali da ga nađete putem vaše metodologije pripreme izrade ovog izveštaja.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: On je uključen u dodatak, i što se mene tiče, dodatak ima istu vrednost kao i sam izveštaj.

SUDIJA ORIE: Gospodine Theunens, pitanje očigledno ... i intervenišem jer vidim da se pojavljuje slično nerazumevanje. Gospodin Kay vas nije pitao da li dodatak ima istu vrednost ili ne. Gospodina Kay je brinulo to da ste vi propustili ovaj dokument u prvom izveštaju, i da se on pojavio samo u dodatku. To vam on govori, iako vam nije postavio pitanje, verujem da je hteo vaš komentar na to.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ja samo mogu da napravim neka zapažanja, kao i vi. Mislim, u vezi sa tim da nije uključen u finalnu verziju koja je podneta u decembru 2007. godine, ali nisam dao nikakvo dodatno objašnjenje. Nema nekih konkretnih razloga za to.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Hvala vam. Dokazni predmet Odbrane broj D769, molim. Dokument broj 535 po Pravilu 65 ter, zahtev za vozila, upućen saobraćajnoj i tehničkoj upravi, datum je 11. avgust, i vidimo vrste vozila o kojima se radi, a zahtev je izdao general Čermak tom određenom delu hrvatske vojske. I opet, ukazuje, pre svega, da garnizon nije imao takve vrste resursa na raspolaganju kada je počeo da postoji. Da li se slažete?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Pa, dokument jedino govori da je garnizon želeo da ima ta vozila. Možda su imali slična vozila; ja ne znam. Ali ovo je zahtev za dodatnim vozilima.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da li vi znate da su imali slična vozila, hladnjače, pikap kamione, terenska vozila, kombije? Da li znate? Da li ste istraživali o tome?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ja ... nisam sproveo nikakvo konkretno istraživanje o vozilima kninskog garnizona.

ADVOKAT KAY - PITANJE: A da li ste istraživali o resursima koji su bili na raspolaganju garnizonu? Da li ste istraživali o tome?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Odgovorio sam na to pitanje.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Ne. Pitam vas opet, i molim vas da budete ljubazni i odgovorite. Resursi.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ja ...

ADVOKAT KAY - PITANJE: Pitam vas o resursima koji su bili na raspolaganju garnizonu. Vi ste napravili izveštaj veštaka, dajući vaše mišljenje o situaciji u Kninu, i ispitujem vas kao veštaka.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da li mislite ... možete li molim vas da konkretizujete reč „resursi.“

ADVOKAT KAY - PITANJE: Vozila koja su im bila na raspolaganju, kompjuteri, telefoni.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ja nisam uradio nikakvo ...

ADVOKAT KAY - PITANJE: Skladište?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Skladište?

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Molim vas da mi objasnite šta mislite pod „skladište.“

ADVOKAT KAY - PITANJE: Resursi, gde stavljate stvari, gde skladištite stvari.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Nisam uradio nikakvo konkretno istraživanje o resursima, uključujući i skladište kninskog garnizona.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Hvala vam.

ADVOKAT KAY: Časni Sude, može li ... to je već dokazni predmet. Možemo li da pogledamo dokazni predmet Odbrane broj D761.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Fusnota 1053. Datum je 11. avgust 1995. godine. To je ... odnosi se na operativne potrebe kninskog garnizona, i to je naređenje generala Čermaka kojim se

privremeno raspoređuju ljudi iz sastava 142, i vidimo njihova imena, i on to šalje 142. Da li znate da li je komandant 142. ispoštovao ovo naređenje?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Poznat mi je dokazni predmet Odbrane broj D674, a to je u stvari naređenje generala Čermaka komandantu 142, da obezbedi ljudstvo koje je tražio general Čermak.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Hvala vam. Pogledali smo dokazni predmet Odbrane broj D763. I postoji jedna druga naredba u dokaznom predmetu Odbrane broj D765, koja se tiče potrebe za ljudstvom, i zahteva za privremenim razmeštajem. Možemo li da vidimo to, molim. Datum je 22. avgust 1995. godine, a to je fusnota 1001. Upućeno je 1. hrvatskom gardijskom korpusu, general pukovniku Čuku ... izvinjavam se ako sam pogrešno izgovorio ime ... zahtev za privremenim transferom, i vidimo imena nekoliko ljudi. I u pismu se govori da je pukovnik Gregorović informisan o ovom zahtevu u pismu od 15. avgusta, i traži da se ovo brzo reši. Da li je to rešeno onda, ili je bilo potrebno još vremena kako bi se rešila ova stvar; da li znate?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Nisam video dokument koji omogućuje da se izvuče zaključak o ovoj stvari.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Dobro. Doći ćemo do toga kasnije.

SUDIJA ORIE: Mogu li ja nešto da pitam? Postojao je raniji zahtev, ja mislim, sa sedam imena, koje bi gospodin Čermak voleo da ima na raspolaganju kako bi mu pomagali, i mislim da je to bilo iz ... da li je ... samo da proverim. Je li to bilo iz 142? Sada ste rekli, znam za drugi dokument, a tu se radi o potpuno drugom broju ljudi. Dakle, kada ste govorili o tom drugom dokumentu, a to je dokazni predmet Odbrane ... samo da proverim ... dokazni predmet Odbrane broj D764, vi niste govorili o sedam ili osam osoba, već smo govorili o potpuno drugom broju. Mislim da ukupno ...

SVEDOK THEUNENS: Mislim da je 30 ljudi, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Pa, spominje se popis, i tu stoji popis vojnih obveznika. U Kninu je 69, u Kijevu 78. Dakle ... vi ... vi ste povezali dva dokumenta. Postoji i vremenska razlika. Mislim da je zahtev od 12. avgusta, a dokument o kojem vi govorite je od 22. avgusta.

SVEDOK THEUNENS: Da. Ja ...

SUDIJA ORIE: Možda nije od 22. avgusta. Samo da proverim. Da, mislim da jeste. Da, to je bilo 22. avgusta.

SVEDOK THEUNENS: Sad vidim da sam se zbunio, časni Sude, jer se dokument koji je pokazao gospodin Kay odnosi na 142. domobranski puk.

SUDIJA ORIE: Da.

SVEDOK THEUNENS: I ja sam video ... povezo sam sa dokaznim predmetom Odbrane broj D764 jer se tu takođe radi o 142. puku. Ali dokazni predmet Odbrane broj D764 je u stvari povezan sa dokaznim predmetom Odbrane broj D766.

SUDIJA ORIE: Dakle, slučajno ste to uradili.

SVEDOK THEUNENS: Da.

SUDIJA ORIE: Dakle, onda ne moram da brinem više oko datuma i broju obveznika koji su učestvovali. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KAY: Ja sad neću da ulazim u ništa komplikovano, u smislu proveravanja imena.

SUDIJA ORIE: Ne, ali razumećete da ako pokažete dokument gospodinu Theunensu koji govori o sedmoro ljudi, a on govori o dokumentu u kojem se spominje preko 100 ljudi, da će mi pasti na pamet da je to možda greška, ili da tu nešto nije objašnjeno.

ADVOKAT KAY: Da.

SVEDOK THEUNENS: Ako mi dozvolite, dokument koji je sad pred nama je, sa vojne tačke gledišta, drugačija situacija, jer ovde general Čermak zahteva ljude iz jedinice, iz 1. hrvatskog gardijskog puka, koji je direktno podređen Glavnom štabu, dakle, to nije jedinica splitske vojne oblasti.

SUDIJA ORIE: A za ovu drugu kažete da jeste bila. Vi ste pogrešili kada ste govorili o dokaznom predmetu Odbrane broj D764, a dokument koji sad vidimo na ekranu nije istog karaktera, jer je to jedinica koja nije podređena generalu Gotovini.

SVEDOK THEUNENS: Upravo tako. A dokazni predmet Odbrane broj D764, D766 su podređene ... ili se smatraju jedinicama splitske vojne oblasti.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KAY - PITANJE: 22. avgusta, ako pogledamo to, dokazni predmet Odbrane broj D765, zahtev za privremenim transferom, ovaj koji sada gledamo. To je ovaj na ekranu. Izvinjavam se, pogledali smo nekoliko dokumenata, malo sam se pogubio.

SUDIJA ORIE: Ponekad ja ... inače se izgubim, gospodine Kay. Molim vas, nastavite

ADVOKAT KAY: Da, časni Sude.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Vidite ovaj dokument od 22. avgusta, imamo zahtev koji se iznosi i traži se njegovo žurno rešavanje. Samo da proverimo imena.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ako mi dozvolite, činjenica da je izgleda bilo potrebno više od nedelju dana, to takođe izgleda kao ... neću reći neuobičajna procedura, ali imamo komandanta garnizona koji traži pojačanje u ljudstvu, od jedinice koja je direktno podređena Glavnom štabu, gde bi uobičajnije bilo, sa vojne tačke gledišta, da komandant garnizona, kada mu treba dodatno osoblje, da traži tu podršku od vojne oblasti kojoj pripada. I ovo može biti jedan od razloga zašto, na osnovu ovog dokumenta, izgleda da je za ovo izvršavanje zahteva potrebno duže vremena.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Imena mogu biti značajna jer se mogu pojaviti u drugim dokumentima, u vezi sa izvršavanjem drugih zadataka u raznim vremenskim periodima. Možda treba da imamo na umu Vuka Teskeredžića, i tako dalje. Ako pogledamo dokument koji je označen sa 2D07-0151, videćemo originalni zahtev koji izgleda da nije odobren pre 22. avgusta. Datiran je na 15. avgust, i upućen je zastavniku Perkoviću, koji se spominje u prethodnom dokumentu. Dakle, dokument označen sa 2D07-0151, možemo da vidimo da je to poslato pukovniku Gregoreviću 15. avgusta, i postoji iznimna potreba, i tako dalje, za pirotehničkom sanacijom terena.

ADVOKAT KAY: Može li ovaj dokument da se usvoji u spis, Časni Sude.

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Dokazni predmet Odbrane broj D1024, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1024 je usvojen u spis.

ADVOKAT KAY: Dokumenti označeni kao 2D07-0153 i 2D07-0155 su slični zahtevi, časni Sude, koje ću da ponudim na usvajanje u spis bez svedoka kako bih uštedeo nekoliko minuta, ako je to ... (*preklapanje govornika*) ...

SUDIJA ORIE: Stavite to na papir, opišite ih, dodajte komentare, dajte to gospodinu Waespiju, i onda ćemo to pogledati.

ADVOKAT KAY: Postoje druga dva koja se spominju u tom zahtevu od 15. avgusta, u dokumentu označenom kao 2D07-0157.

SVEDOK THEUNENS: Časni Sude, samo da pojasnim, 1. gardijski korpus je bila jedinica koja je mogla da se koristi u celoj Hrvatskoj, jer je bila na najvišem nivou. Takođe je poznata kao predsednička garda, tako da to nije jedinica koja je korišćena na isti način ili pod istim okolnostima kao, recimo, prosečni korpus, ili prosečna jedinica; to je elitna jedinica, sa posebnim zahtevima za osoblje, sa posebnom opremom. I opet, bez da idem u detalje ... konkretnog zahteva generala Čermaka, činjenica da komandant garnizona zahteva ljudske resurse od ove elitne jedinice je prilično neuobičajno. Dakle, to možda može da objasni zašto ... zahtev nije odmah odobren, ili možda nikad i nije odobren. Ne znači nužno da osoba koja je uputila zahtev ima mnogo ili ... ima više ili manje ovlašćenja. To je jedino povezano da činjenicom da je to specijalna jedinica, koja je na posebni način podređena za svaku konkretnu operaciju, i mislim da je ovo važno u ovom kontekstu.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Pa, puno vam hvala, i ovo se odnosi na to šta gospodin Čermak može ili ne može da uradi, i dokument koji je označen kao 2D07-0157 je zahtev od 19. avgusta, upućen gardijskom korpusu.

ADVOKAT KAY: Može li ovo da bude usvojeno u spis, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Waespi?

TUŽILAC WAESPI: Da li je to dokument koji sad vidimo na ekranu?

ADVOKAT KAY: Da.

TUŽILAC WAESPI: Da. Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Dokazni predmet Odbrane broj D1025, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospodine sekretare. Dokazni predmet Odbrane broj D1025 je usvojen u spis. Gospodine Kay, da li uopšte treba da istražimo da u ovom pismu mi ne vidimo nikakve reference ka zadacima koje ta osoba već obavlja, dok u drugom pismu stoji da on već ide na posao.

ADVOKAT KAY: Da. Časni Sude, izbegavam da idem previše u detalje, jer je to široko.

SUDIJA ORIE: Ne osuđujem vas. Samo ...

ADVOKAT KAY: (*preklapanje govornika*) ...

SUDIJA ORIE: Ja, u stvari, pokušavam da vam skrenem pažnju na to da ja vidim malu razliku, i vama ostavljam da vidite koliko je to relevantno i da li vi želite da istražite to.

ADVOKAT KAY: Sledeći će imati ime koje je interesantno. Dokument označen kao 2D07-0159, takođe od 19. avgusta. I to je zahtev za mobilizacijom upućen Ministarstvu odbrane za pirotehničko čišćenje terena. I pored drugih imena, vidimo brigadira Teskeredžića, čije ime ćemo videti u brojnim drugim delovima. Može li ovaj dokument da se usvoji u spis, Časni Sude.

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Dokazni predmet Odbrane broj D1026, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1026 je usvojen u spis.

ADVOKAT KAY: A dokument označen kao 2D07-0161, to je dokument od 19. avgusta 1995. godine, upućen institutu *Ruđer Bošković* u Zagrebu, i to je zahtev za oslobađanjem od radne obaveze. I to je isto pismo od ranije, jedino što brigadir Teskeredžić treba da izvede aktivnosti. Može li ovaj dokument da se usvoji u spis, Časni Sude.

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Dokazni predmet Odbrane broj D1027, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1027 je usvojen u spis.

ADVOKAT KAY: Možemo li sada da dobijemo dokument broj 3184 po Pravilu 65 ter.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Dokument je od 6. avgusta ... 6. septembra 1995. godine, šalje ga general Gotovina kninskom garnizonu, i tiče se mobilizacije vojnih obveznika, odgovor. Spominje se pismo koje je adresirano na Ministarstvo odbrane, upravu za organizovanje, popunjavanje i mobilizaciju vojnih snaga, u vezi sa zahtevom za mobilizacijom brigadira Teskeredžića, pukovnika Domančića i poručnika Tomšića, i taj zahtev je prenesen Glavnom

štabu za operativnu procenu, nakon čega je ministar odbrane dobio zahtev, i on se nije složio sa mobilizacijom tih pojedinaca. Da li biste hteli da date neki komentar na ovo?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ovaj dokument možete naći na strani 261, u drugom delu mog izveštaja. Nisam izveo nikakav konkretan zaključak o dokumnetu, jer je to samo jedan dokumnet. Ako želite, mogu ovde da ga prokomentarišem, u smislu da ... opet, to je samo jedan komentar, tako da sada pravim hipotezu. Ako su komandantu garnizona potrebni dodatni resursi, on bi ... mislim na resurse u smislu ljudstva ... on bi prvo pitao svog ... izvinjavam se, svog komandanta vojne oblasti za to ljudstvo. Ako onda ... jer ovde govorimo o veoma specijalizovanom osoblju ... ako komandant vojne oblasti nije u mogućnosti da obezbedi ljudstvo, onda bi bilo na komandantu vojne oblasti da sačini zahtev koji smo ranije videli, koji je napravio general Čermak, Glavnom štabu, i onda bi se Glavni štab pozabavio ili bi prosledio dalje tu stvar, ili bi dao savet Ministarstvu odbrane, pri čemu bi odgovor bio prosleđen na način na koji je urašen u ovom dokumentu, odnosno, iz ministarstva, do načelnika Glavnog štaba, do načelnika vojne oblasti, i na kraju komandantu garnizona.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Idemo dalje sa ovom pričom, samo da prvo usvojimo poslednji dokument u dokazne predmete, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Waespi?

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora.

sekretar: Dokazni predmet Odbrane broj D1028, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1028 je usvojen u spis.

ADVOKAT KAY: Možemo li da vidimo dokazni predmet Odbrane broj D767, to je fusnota 1065, a li je u stvari deo ovog odeljka.

ADVOKAT KAY - PITANJE: To je dokumnet generala Gotovine od 20. septembra 1995. godine. Opet, govori se o iznimnoj potrebi za pirotehničkim čišćenjem terena, zgrada, i uklanjanjem mina. I stoji: „Mobilisati sledeće: Za vojnu poštu 3231 u Kninu,“ a to je garnizon. Hajde da predemo na stranu 2 u engleskoj verziji. Već ste je videli na hrvatskom jeziku. Opet vidimo brigadira Teskeredžića, Domančića, Tomšića, i neka druga imena. Gde treba da se jave, ko treba da ih primi. Na strani 3 stoji izvršenje zadataka, nakon izvršenja zadataka, demobilisati vojne obveznike, dati im potvrde, i tako dalje. Dakle, tu smo. Dok ste vi gledali ove konkretne dokumnete, i mi smo pratili put nekih od ovih ljudi, i to pokazuje da general Čermak nije samo mogao da izabere vojnike iz hrvatskog vojnog sistema, da dođu i da rade sa njim, bez da to izazove neke poteškoće. Da li je to tačno?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Svakako. Dokumete koje smo pokazali, ili koje ste vi pokazali, ukazuju na zalaganja da se poštuju procedure koja su izvršena kako bi se preraspodelilo ljudstvo, i ono što sam objasnio u prethodnom odgovoru je, po mom mišljenju, potvrđeno ovim naređenjem generala Gotovine.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Ako možemo da pređemo na dokument broj 638 po Pravilu 65 ter, to je fusnota 1003. U stvari, mislim da je već postao dokazni predmet, sad kad ga pogledam.

SUDIJA ORIE: Gospodine Waespi?

TUŽILAC WAESPI: Upravo proveravam.

ADVOKAT KAY: Ne, nije. Nije. Trebalo je da bude, ali nisam imao dovoljno vremena.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Ovo je dokument datiran na 18. avgust, i tu stoji zahtev garnizona kako bi se osiguralo izvršenje zadatka, i uspostavljanje saobraćaja na putu Knin Gračac, i naređenje da se omogući 30 vojnika. Na strani 2, 19. avgusta, vojnici se stavljaju na raspolaganje hrvatskim železnicama. Pukovnik Fuzul je odgovoran za izvršenje ove naredbe. Potpisao ga je brigadir Ademi. Opet, da li je ovo odgovarajuća procedura kojom bi se omogućili dodatni vojnici, kako bi bili korišćeni za zadatke garnizona, unutar vojnog sistema?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Hvala vam.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Molim da se ovaj dokument usvoji u dokazne predmete, časni Sude.

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Dokazni predmet Odbrane broj D1029, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1029 je usvojen u spis. Jedno pitanje, gospodine Theunens, tražim pojašnjenje. Videli smo šta je sve bilo potrebno kako bi se vojno osoblje stavilo na raspolaganje za potrebe gospodina Čermaka, sada, činjenica da neki ljudi još uvek nisu bili mobilizovani, da li je to faktor koji komplikuje stvar, i, ako da, gde je ovlašćenje, i možda sam propustio nešto dok sam čitao, koja su ovlašćenja operativnih komandanata da mobilizuju vojnih osoba? To mi nije potpuno jasno.

SVEDOK THEUNENS: Časni Sude, istina je, u prethodnom dokumnetu smo videli da je komandant vojne oblasti, general Gotovina, taj koji može da naredi mobilizaciju određenog broja specijalizovanih oficira. Činjenica da oni još nisu bili mobilisani naravno da komplikuje njihovu raspoloživost, jer oni možda izvršavaju druge važne zadatke, tako da, ako treba da budu mobilisani, čak iako ne traju dugo, na to se opet troši vreme. Ne znam ni za jednu konkretnu regulaciju koja određuje od kog nivoa operativni komandant ima ovlašćenje da mobiliše osoblje. Ne mogu reći da li to kreće od nivoa komandanta brigade, ili od nivoa komandanta vojne oblasti, ili višeg nivoa, kao što to ukazuje prethodni dokument.

SUDIJA ORIE: Da li je tačno da u jednom od prethodnih dokumenata, ali opet, prošli smo kroz njih veoma brzo, tako da sam možda opet nešto propustio. U stvari, zahtev da se neke od ovih osoba mobilišu je odbijen od, rekao bih, vojnog upravnog nivoa ... u Ministarstvu odbrane. Možete li da objasnite kako to da je na jednom nivou zahtev za mobilizacijom odbijen, a onda, kako se čini, jedan operativni komandant uspeva da ove osobe ... ili makar jednu osobu, da mobiliše.

SVEDOK THEUNENS: Neuobičajno je kada pogledamo dokument u kojem general Gotovina naređuje mobilizaciju, jer bi neko, stvarno, očekivao da se to odlučuje na nivou Glavnog štaba, ili čak na nivou Ministarstva odbrane. Sada, morao bih opet da pogledam dokumnete, i možda postoje reference ka određenim propisima ili nekim nekim konkretnim dokumentima, kako bih došao do nekog konkretnijeg zaključka, ali objašnjenje može da leži u činjenici da su možda neki od ovih ljudi izvršavali zadatke, odnosno, dok nisu bili mobilisani u Ministarstvu odbrane, ili ... u telu koje spada pod nadležnost ... nadležnost Ministarstva odbrane. Opet, ovo nije najbolji zaključak, ali to može da objasni šta se desilo u ova dva dokumenta.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Molim vas nastavite, gospodine Kay.

ADVOKAT KAY: Časni Sud je govorio o dokaznom predmetu Odbrane D1028, za ovu svrhu, taj dokumnet.

SUDIJA ORIE: Mislim da je to dokument u kojem je general Gotovina naredio mobilizaciju nekoliko osoba.

SVEDOK THEUNENS: Da.

SUDIJA ORIE: A ja sam govorio o jednom ranije ... i oprostite mi što nemam ...

ADVOKAT KAY: Ne. To je dokument gde on govori o činjenici da je zahtev odbilo Ministarstvo odbrane.

SVEDOK THEUNENS: To je tačno. To je bio prvi dokument, a časni Sud priča o drugom dokumentu. U njemu vidimo da je general Gotovina izdao naređenje da se ovi ljudi mobilišu.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Možemo li da vidimo dokazni predmet Odbrane broj D767, gospodine Predsedavajući, ako mi dozvolite.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Samo da vam osvežim sećanje, i svedokovo sećanje, u uvodu stoji da general Gotovina to radi uz saglasnost Ministarstva odbrane i na osnovu naređenja kojeg je primio od Glavnog štaba.

SUDIJA ORIE: Verovatno sam propustio to.

ADVOKAT MIŠETIĆ: (*preklapanje goovrnika*) ...

SUDIJA ORIE: (*preklapanje goovrnika*) ... hvala vam puno na pomoći, to je svakako pojasnilo pitanje. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KAY: Hvala vam.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Imali smo celi niz dokaznih predmeta u ovom predmetu, verovatno ste upoznati sa svima njima, tamo se spominje zahtev garnizona da vojnici rade potrebne zadatke, a to je zadatak čišćenja, čišćenja, i uspostavljanje saobraćaja. Ako pogledamo jedan od dokumenata koji nije dokazni predmet, i pokrećem ga jer ste spomenuli 30 vojnika, to je dokument broj 638 po Pravilu 65 ter, a to je vaša fusnota dokazni predmet Odbrane broj D1029.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: 1003.

ADVOKAT KAY - PITANJE: U redu. Ne, izvinjavam se, pokazivao sam nešto drugo. Dokazni predmet Odbrane broj D1029 smo pogledali. Puno vam hvala.

ADVOKAT KAY: Izvinjavam se, to je verovatno naznaka da je vreme za pauzu, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Potreban vam je odmor, gospodine Kay. I nama je potreban, kao i gospodinu Theunensu. Imaćemo pauzu, i nastavljamo u 16.10 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Ne po prvi put, izvinjavam se što kasnimo. Gospodine Kay, molim vas nastavite.

ADVOKAT KAY: Možemo li da dobijemo dokument broj 722 po Pravilu 65 ter, molim.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Samo da završimo sa eksplozivnim materijalima i timovima za čišćenje koje smo gledai, gospodine Theunens. To je dokument od 22. septembra, i poslao ga je dr. Teskeredžić koji se spominje u nekoliko naredenja, nekoliko zahteva, kao i majora Vuka, i druge. Da li prepoznajete ovaj dokument?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Prepoznajem, časni Sude. Nalazi se u fusnoti 1001 drugog dela mog izveštaja, na strani 248 u engleskoj verziji.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Puno vam hvala. Molim da se ovaj dokument usvoji u dokazne predmete, časni Sude, možemo li samo ...

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Dokazni predmet Odbrane broj D1030, časni Sude.

ADVOKAT KAY: Ja sam automatski tražio usvajanje u spis. Možemo li da predemo na stranu 2.

SUDIJA ORIE: Da li povlačite davanje na usvajanje u spis?

ADVOKAT KAY: Ne, ne.

SUDIJA ORIE: Hajde da onda prvo završimo s tim. Dokazni predmet Odbrane broj D1030 je usvojen u spis.

ADVOKAT KAY: Hvala vam, časni Sude. Izvinjavam se zbog toga. Ja sam bio ... Možemo li da predemo na stranu 2, ili smo već to uradili.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Vidimo da se tu spominju objekti i vrste poslova koje će obaviti, kako bi očistili područje od municije. Ako možemo da predemo na sledeći izveštaj, dokument broj 712 po Pravilu 65 ter. To je drugi izveštaj od istog datuma, takođe od dr. Teskeredžića, i odnosi se na inspekciju objekata i mina koje su se nalazile u bunaru, i detonatora, i povratak u Knin tog dana. Da li prepoznajete ovaj dokument?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Prepoznajem. Uključen je u istu fusnotu kao i prethodno spomenuti, 1001.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Hvala vam.

ADVOKAT KAY: Molim da se ovaj dokument usvoji u dokazne predmete, časni Sude.

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Dokazni predmet Odbrane broj D1031, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1031 je usvojen u spis.

ADVOKAT KAY: Časni Sude, sledeći dokument samo sređuje ovo, to je dokument broj 714 po Pravilu 65 ter, i to ću ponuditi na usvajanje u spis bez svedoka, pre nego da opet gledamo sličan dokument.

SUDIJA ORIE: Naći ćemo ga na našoj listi.

ADVOKAT KAY: Da. Hvala vam.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Već sam vas pitao o nekoliko zahteva koje je izdao gospodin Čermak za ljudima koji bi očistili železnicu, grad, i tako dalje, vi ste znali za te zahteve, i oni su postali dokazni predmeti. Neće se baviti tim zahtevima u vašem svedočenju, jer nema stvarne potrebe za tim.

ADVOKAT KAY: Možemo li da dobijemo dokument broj 2389 po Pravilu 65 ter.

ADVOKAT KAY - PITANJE: To je dokument od 17. avgusta 1995. godine, komanda splitske vojne oblasti ga je poslala kninskom garizonu, i tiče se demobilizacije zgrada. I kao što možete da vidite, postoji naređenje iz februara 1995. godine, i došlo je do nove situacija usled oslobađanja okupiranih delova Hrvatske. Možemo da vidimo određene stavke naređenja, i zahteva se da se napravi spisak inventara. Treba da se obavesti o stanju zgrada koju napušta jedinica, i tu možemo da vidimo dužnosti. Da li ste u mogućnosti da nam pomognete oko prirode ove vrste naređenja garnizonu?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Časni Sude, ovo spada pod odgovornosti ili pod dužnosti komandanta garnizona, jer se vojni objekti koje su koristile neke jedinice nalaze na teritoriji garnizona. To mogu biti područja za obuku, skladišta, benzinske stanice, kao što smo

ranije govorili o tome. Drugi objekti od vojnog značaja, gde nisu bile locirane jedinice, ali koje su upravljanje ili bile operativne ... ili kojima upravlja komandant garnizona.

ADVOKAT KAY - PITANJE: A koja je potreba za obavljanjem ovih zadataka u to vreme, 17. avgusta?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: To možemo da nađemo u uvodu naređenja. Hrvatska je povratila delove svoje teritorije koji su bili pod kontrolom Srba, i očigledno je da je bilo vojnih objekata ili zgrada od vojnog interesa koje su se nalazile na toj teritoriji. One su možda bile u različitom stanju, neke su možda uništene, neke ne, i tako dalje, i tako dalje. I sada se izdaje naređenje da se pripremi spisak, kao što je naznačeno u paragrafima od 1 do 4, o stanju u kojima se nalaze te zgrade, i o propratnim aspektima.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Hvala vam.

ADVOKAT KAY: Molim da se ovaj dokument usvoji u dokazne predmete, časni Sude.

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Dokazni predmet Odbrane broj D1032.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1032 je usvojen u spis.

ADVOKAT KAY: U redu, time smo se pozabavili ovim pitanjima.

ADVOKAT KAY - PITANJE: I vraćam se na ribnjake, o kojima ste govorili u vašem izveštaju, i taj odeljak se nalazi na strani 247 u vašem izveštaju, gde kažete da Čermak imenuje upravnika, i vi imate fusnotu 988, i drugo osoblje, 989, za ribnjake u Kninu, i on naređuje da se preuzme civilna kontrola nad vojnim farmama u području kninskog garnizona, i Čermak se obaveštava o situaciji u ribnjaku u Kninu, a to je vaša fusnota 991. Hajde da pređemo na tu fusnotu, a to je dokument broj 5523 po Pravilu 65 ter. U stvari, vidimo da je ovo od dr. Teskeredžića, čije ime smo videli u mnogim ranijim dokumentima koji se tiču municije i drugih zadataka, kao i zahteva upućen njemu da on radi za gospodina Čermaka, njegovog poslodavca, da se mobiliše, da se angažuje da radi za njega. Videćete da je ovo datirano na 10. avgust, i ovo je izveštaj. Opisuje se 9. avgust, da su farmu pastrmki u Kninu posetili gospodin Juroš, ministar agrikulture, dr. Tadić, direktor veterinarske uprave, dr. Teskeredžić iz instituta *Ruđer Bošković* i dr. Marguš iz nacionalnog parka *Krka*, kako bi se utvrdila generalna situacija u ribnjaku, i kako bi se preduzele mere za zaštitu ribljeg fonda i materijalnih sredstava. Zatim sledi tužna priča da je farma obijena, da su razvaljena vrata, radionice, da je sve ispreturano, da je ukradena oprema, laboratorija je

uništena, razbijena. Nisu čišćenje mreže i kanali. Na strani 2 vidimo da je riba pobjegla u sedimentni bazen, i zahtevaju se hitne mere za popravkom, 10. avgusta, i za čišćenjem bazena, hranjenjem ribe. I možemo videti da dr. Teskeredžić i gospodin Modrusan, i gospodin Roman i gospodin Margu iz nacionalnog parka *Krka*, svojim rukama čiste, i vidimo informacije o ribama. Na strani tri ima više informacija o veličini i težini pastrmki; ali nećemo o tome.

ADVOKAT KAY: Pređimo na stranu 4.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Nakon generalnog vizuelnog pregleda objekta i riba, predlažemo sledeće mere: zatvaranje ulaska u objekte, obezbeđivanje 24 – časovnog nadgledanja, postavljanje vojne policije da sprečava krađu, da se obezbede radnici, da se imenuje privremeni upravnik, da se napravi spisak potrebnog inventara, resursa, da se izvede merenje i vaganje, i opet je potpisao dr. Teskeredžić. Gospodine Theunens, ovo je u stvari izveštaj upućen gospodinu Čermaku o situaciji na farmi, a ne izveštaj nakon imenovanja. Da li se slažete sa tim? U vašem izveštaju, na stranu 247, vi se bavite imenovanjima, i u poslednjoj rečenici kažete: „Čermak se obaveštava o situaciji u ribnjaku.“ U stvari, ovde sve počinje, izveštaj koji je poslat gospodinu Čermaku pokreće sve. Vi ste shvatili događaje u obrnutom smeru.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da. Ali ne mislim da to menja nešto od onoga što sam stavio u izveštaj. On imenuje upravnika, bilo da je to na osnovu predloga dr. Teskeredžića ili ne. Vidimo, ako se pogleda ovaj izveštaj, naravno, logički redosled bi bio da imenovanje sledi nakon predloga, ali mislim da to ne pravi ozbiljne komplikacije u kontekstu mog izveštaja.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Pa, vi ste analitičar. Vi ste ovde kao veštak analitičar, a kada ste gledali ove dokumente, vi ste ih pogrešno shvatili.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Časni Sude, ne mislim da formulacija paragrafa (e), na strani 247 u engleskoj verziji, ukazuje na sled ili hronologijski sled događaja. Ako ukazuje, ja se izvinjavam, jer to nije bila moja namera. Ja sam samo stavi informaciju vezanu za ribnjake, i ulogu generala Čermaka u tom kontekstu. To je bila moja jedina namera.

ADVOKAT KAY: Molim da se ovaj dokument usvoji u dokazne predmete, časni Sude.

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Dokazni predmet Odbrane broj D1033, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1033 je usvojen u spis.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da nastavimo, dokument broj 5537 po Pravilu 65 ter, a to je vaša fusnota 988.

ADVOKAT KAY: Dokument broj 5537 po Pravilu 65 ter. Video sam da je pravi dokument na hrvatskom, ali je pogrešan na ... engleskom. Evo nas, makar na hrvatskom, a nema sumnje da ćemo dobiti i engleski.

ADVOKAT KAY - PITANJE: I to je samo imenaovanje gospodina Romana od strane gospodina Čermaka, koji se spominje u tom izveštaju pored drugih predloga dr. Teskeredžića koji se tiču imenovanja.

ADVOKAT KAY: Časni Sude, molim da se ovaj dokument usvoji u dokazne predmete.

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, dokazni predmet Odbrane broj D1034.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1034 je usvojen u spis.

ADVOKAT KAY: Sledeći dokuent ću dati na usvajanje u spis bez svedoka, koji je takođe u vezi sa ... sa tom temom, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Mislim da su svi dokumenti pod paragrafom (e) od 10. avgusta.

ADVOKAT KAY: Da.

SUDIJA ORIE: Makar je to ono što vidimo iz fusnote. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KAY: Hvala vam, časni Sude.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Sada prelazim na temu, kako ste ih vi nazvali, voje poljoprivredna dobra...

ADVOKAT KAY: Dokument broj 5519 po Pravilu 65 ter.

ADVOKAT KAY - PITANJE: To su u stvari vojne nekretnine i njihove zgrade, gospodine Theunens.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Slažem se sa vama, može biti da sam koristio neki drugi ERN za prevod, i pretpostavljam da je termin „farma“ (vojna poljoprivredna dobra) korišćen umesto „nekretnine,“ ali mora da se odnosi na isti objekat.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da. Mislim da je došlo do greške u sistemu prevođenja koji je sada prepravljen. Vojne nekretnine, zgrade i oprema Ministarstva odbrane, to su stvari koje ... ili mesta koje su posedovale vladine institucije; tačnije, Ministarstvo odbrane. Da li je to tačno?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KAY - PITANJE: A u vezi sa zgradama i gde su se one nalazile, da li možete da nam pomognete, u vezi sa tim stvarima?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ne. Ja nemam konkretno znanje o lokacijama vojnih nekretnina ili vojnih poljoprivrednih dobara u području kninskog garnizona.

ADVOKAT KAY: Časni Sude, upravo sam primio poruku da je moj tim primetio potrebu za revizijom prevoda, i OTP (Kancelarija Tužilaštva) treba da kaže da li ima prigovora ili ne, i nema sumnje da će primiti uputstva. Ja ...

SUDIJA ORIE: Gospodine Waespi?

TUŽILAC WAESPI: Da, proveriću to.

ADVOKAT KAY: Hvala vam. Može li da se ovaj dokument usvoji u spis, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Waespi?

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora, čekamo prevod.

SUDIJA ORIE: Da. Ako bude bilo prigovora na novi prevod, očekujem da to čujem od vas u narednih 24 sata. Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, dokazni predmet Odbrane broj D1035.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1035 je usvojen u spis.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Postoji čitav niz ... dokumenata u vezi sa tim da gospodin Čermak izdaje komande ili ovlašćenja, u vezi sa preduzećima unutar Knina, o nekima ste govorili u vašem izveštaju. I ja predlažem da pređemo kroz temu preduzeća, i onda mogu da ponudim na usvajanje u spis sve dokumente, s obzirom da se svi bave ovom temom, i to će značajno uštedeti sudsko vreme. Pre svega, *Privredna banka* ... opet se izvinjavam ... gospodin Čermak je izdao

naređenje da se ona otvori prilikom pokretanja bankovnih poslova. Da li ste znali za to, gospodine Theunens?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ako je to onaj ...

ADVOKAT KAY - PITANJE: To je dokument broj 856 po Pravilu 65 ter. Mislim da je to jedna od vaših dusnota.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da, jeste. Samo sa proveravao da li govorimo o istom dokumentu, onom od 7. avgusta, i to jeste fusnota 993 na strani 247 u engleskoj verziji drugog dela izveštaja.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da. Takođe, preduzeće *Agroprerada* iz Knina, koja je imala obavezu u odnosu na *Solana Co-op Stock Company*, i to je drugo odobrenje koje je doneo gospodin Čermak. To je preduzeće za proizvodnju brašna, za proizvodnju hleba. Da li ste znali za to?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Mislim da nisam koristio taj dokument u mom izveštaju, tako da ... ja nisam uradio neko konkretno istraživanje o aktivnostima tih preduzeća.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Oh, to je fusnota 997. To je dokument broj 863 po Pravilu 65 ter.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Izvinjavam se.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Samo ću proći kroz listu imena, kako ovo ne bi postalo previše apstraktno. Imamo *Knin-Gips*, to je dokument broj 862 po Pravilu 65 ter. Tu je *Jadrantrans*, preduzeće za koje smo locirali dokument u kojem se nalazi. Tu je molba da se otvori radnja za voće i povrće, to je dokument broj 852 po Pravilu 65 ter, da se preuzme pekarska linija proizvodnje, to je dokument broj 3539 po Pravilu 65 ter. Ugostiteljske dozvole ili objekti, to je jedan od naših dokumenata. Jedan drugi dokument je izveštaj koji će nam na najbolji način pomoći da se pozabavimo ovim, to je od gospodina Rinčića. Hajde da pozovemo dokument označen kao 2D07-0132. Drugi dokumenti koje sam pročitao mogu biti usvojni bez svedoka. Ovaj dokument nema datum, ali je to izveštaj o sledećim velikim privrednim objektima u području kninske opštine, i onda vidimo neka imena čije sam prostorije spomenuo, kao što su *Agroprerada*, *Knin-Gips*, *Jadrantrans*, koji se nalaze u ovom dokumentu koji je poslat generalu Čermaku, a to je izveštaj o stanju ovih prostorija. Na strani 2 vidimo više ovih informacija. Govori se o radnjama koje su ... neke radnje su razorene, i onda sledi izveštaj o nekim mestima, da je počelo oživljavanje sledećih objekata, da je do sada počela, i vidimo *Knin-Gips*, *Jadrantrans*, *Agroprerada*, i banku, dakle, to je nakon što su ova naređenja izdata. Još jednom, ovo su sva pitanja koja se bave oživljavanjem eskonomskih resursa u Kninu. Da li je to tačno?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: To je tačno. I samo bih dodao dokument broj 857 po Pravilu 65 ter, jer se bavi instrukcijama generala Čermaka da se otvori *INA* benzinska pumpa u Kninu, gde on u dokumentu kaže da je to ... „zbog situacije u garnizonu grada Knina, i kako bi

jedinice kao i civilno stanovništvo u garnizonskom gradu Kninu, bili obezbeđeni gorivom što je više moguće.“ I to je po Pravilu 65 ter ... izvinjavam se, to je fusnota 994, na strani 248 u mom izveštaju na engleskom.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da. I to je dokument koji sam hteo da dam na usvajanje bez svedoka. On dolazi nakon voog dokumenta o kojem sam govorio.

ADVOKAT KAY: Hajde da predemo na dokument broj 2464 po Pravilu 65 ter. I dok se to pojavljuje na ekranima, možemo da usvojimo poslednji dokument u spis, časni Sude.

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora. Jedna stvar samo, očigledno, kao što smo čuli, nema datuma na dokumentu, a upućen je gospodinu Čermaku dok je on bio tamo, tako da pretpostavljam da je to bilo u avgustu, septembru, oktobru, otprilike tog datuma.

SUDIJA ORIE: To je pretpostavka koju ... da li postoji ... da li postoji potreba da se složimo oko toga? Izgleda mi kao da dokument uglavnom pokriva vrste aktivnosti o kojima je izveštavan gospodin Čermak, i ...

ADVOKAT KAY: Da.

SUDIJA ORIE: I ... osim ako nema dokaza koji pokazuju ... suprotno, ja bih očekivao da mu se takav izveštaj šalje dok je još tamo. Ali ako je ... ali ako ima nekog značaja, pozivam stranke da se slože oko toga. Ako ne, Pretresno veće će da radi na osnovu ovoga što sam upravo rekao.

ADVOKAT KAY: Da. Ja nemam nikakav problem s tim, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, dokazni predmet Odbrane broj D1036.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1036 je usvojen u spis. Gospodine Kay, ako mi dozvolite, jer ćemo se inače udaljiti od teme kada dokumenti nestanu sa ekrana.

ADVOKAT KAY: Da.

SUDIJA ORIE: Mogu li da vas vratim u nazad na trenutak, gospodine Theunens, na ... na vojna poljoprivredna dobra, ili na vojne nekretnine. U vašem izveštaju vi kažete: „I naređuje da se preuzme kontrola nad svim vojnim poljoprivrednim dobrima u području kninskog garnizona.“ Kad pogledam dokument, tu je dat drugačiji opis. Tu stoji odobrenje, i odnosi se, na početku dokumenta, na naredbu koju je izdao neko drugi. Da li to ima nekog značaja? Pitam vas ovo jer

se mnogi drugi dokumenti bave, očigledno preduzećima ili ... koja su možda privatna, pri čemu ste vi samo potvrdili na pitanje gospodina Kaya da te vojne nekretnine poseduje, ili da one pripadaju vojsci. Samo se pitam, kako da razumem to da ste koristili reč „naređuje“ u vašem izveštaju, kada u samom dokumentu piše „odobrenje.“ Šta je to trebalo da se odobri?

SVEDOK THEUNENS: Možemo ... možemo li opet da vidimo dokument, molim.

SUDIJA ORIE: Mislim da je to vaša fusnota 990, koja ...

ADVOKAT KAY: To je dokazni predmet Odbrane broj D01035.

SVEDOK THEUNENS: Da.

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospodine Kay.

SVEDOK THEUNENS: To je onaj dokument sa kojim postoji problem oko prevoda. Možda to ima nešto veze sa ovim.

SUDIJA ORIE: Da li se tu prvobitno radilo o nekretninama?

SVEDOK THEUNENS: Mm-hm. Prevod koji sam ja koristio ima oznaku ERN 0306-2720-0306-2720. To je ...

SUDIJA ORIE: Da li je to prevod koji se nalazi u elektronskom sistemu sudnice? Ako ne, imaćemo poteškoća da to pokažemo na ekranu, jer ...

SVEDOK THEUNENS: Upravo sam pročitao ERN za ... kako bih pojasnio šta sam koristio...

SUDIJA ORIE: Vidim ovde da to nije odobrenje već autorizacija. Opet, to nije naređenje.

SVEDOK THEUNENS: U redu.

SUDIJA ORIE: Naređenje se spominje u prvom redu: „U skladu sa naređenjem ministra odbrane.“

SVEDOK THEUNENS: To je tačno, časni Sude, kao što ste primetili, da je general Čermak dao autorizaciju, ali kada onda pogledam kontekst autorizacije, preuzimanje kontrole, obezbeđivanje, dostavljanje, upotreba, dalje, ovo je opet bilo u kontekstu drugih dokumenata koje sam pregledao iz mog izveštaja, i koje sam koristio u izveštaju, to je razlog zašto sam koristio reč „naređuje“ kada sam govorio o ovom dokumentu u svom izveštaju.

SUDIJA ORIE: Mislim da sam u mom pitanju spomenu ... ono što može da bude relevantna činjenica, je da je to otvorila vojska, pa se kaže da se pobrine za sopstveno osoblje. Da li je to naređenje ili je to ...

SVEDOK THEUNENS: Pa, kada u vojsci kažete nekom, Preuzmite kontrolu ili pobrinite se, ili pobrinite se za sopstveno osoblje, pa, vojne funkcije, kada pogledamo pravila službe, dokazni predmet Odbrane broj D32, način na koji ... komandant ili osoba na višem nivou formulišu ovo, da, uputstvo, to se onda zove naređenje.

SUDIJA ORIE: Hvala vam na tom odgovoru. Molim vas nastavite, gospodine Kay.

ADVOKAT KAY - PITANJE: U vezi sa preduzećima koje smo spomenuli, kao što je *Knin Gips*, da li je tačno da su poslovne prostorije koje su preuzete, bile prostorije u veza sa kojima su postojale obaveze tokom dugo godina, one se u stvari vraćaju u poslovne prostorije, koje nisu mogli da koriste od kad je RSK (Republika Srpska Krajina) preuzela kontrolu nad teritorijom 1991. godine?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Verovatno je to slučaj. Nemam taj dokument ispred sebe, ali je verovatno ...

ADVOKAT KAY - PITANJE: Hajde da ga sad pogledamo jer ... dokument broj 862 po Pravilu 65 ter. Autorizacija je izdata 14. avgusta 1995. godine, i spomenuo sam *Knin Gips*, i u izveštaju dr. Rinčića se kaže da je to bilo deo određenog preduzeća 20 godina, i imali su stalne obaveze, i s obzirom da su hteli da što pre uspostave proizvodni proces u preduzeću, ova autorizacija je data kako bi mogli da uđu u prostorije i da preuzmu upravljanje. Da li vidite logiku u tome?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Svakako. Slažem se sa vama, i upravo razlišljam, na strani 248 u engleskoj verziji, imam sličnu referencu ka takvoj autorizaciji, koji govori o dokumentu broj 854 po Pravilu 65 ter, to je fusnota 997, gde vidimo da general Čermak odobrava privatnim kompanijama da preuzmu prostorije drugih preduzeća.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Pa, oni ... oni su bili povezani sa tim preduzećima, i ovo je deo izjave predsednika da je neophodno uvesti red u Kninu, tako da ... ne bi ljudi ulazili i uzimali tuđe fabrike. Nazovite ro grubo, ali oni su došli, pokazali su gospodinu Čermaku da su oni bili vlasnici ovog komercijalnog objekta, i da oni vraćaju nazad ono što su izgubili u prethodnih pet godina.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da. To ima smisla, i takođe ima smisla da je to regulisao neko ko je bio u poziciju da to reguliše.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da.

ADVOKAT KAY: Hajde da pređemo na dokument koji je označen kao 2D07-127. Časni Sude, molim da se poslednjij dokument usvoji u dokazne predmete.

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, dokazni predmet Odbrane broj D1037.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1037 je usvojen u spis.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Ovo je od 15. avgusta. To je od *Jadrantransa Split Hrvatska*, dobro poznate kompanije, i *Jadrantrans Split* je osnivač *Jadrantransa Knin*, i oni pišu: „Kako bi se sačuvao inventar i oprema, mi tražimo da preuzmемо upravljanje nad *Jadrantrans Knin*. Kasnije ćemo se baviti svim proceduralnim radnjama sa Hrvatskim fondom za privatizaciju.“ I tu je sasvim jasno o čemu se radi, zar ne?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da. I mi smo govorili o tome danas popodne, to je jedan od aspekata normalizacije života, a to je jedan od zadataka generala Čermaka kao što sam opisao u odeljku 3 u drugom delu mog izveštaja.

ADVOKAT KAY - PITANJE: On nije samo delio okolo preduzeća (poslove) dole u Kninu. To su ljudi koji bi došli i uspostavili vezu, i njihovo delovanje je bilo autorizovano, još jednom, kako bi se sprečio nered. Da li je to tačno?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da. To je ono što ... to je ono na šta ukazuje ovaj dokument.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da.

ADVOKAT KAY: Časni Sude, pošto sam se bavio sa ova dva dokumenta na taj način, ostale ću da dam na usvajanje bez svedoka. Može li poslednji dokumnet ...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kay (*preklapanje govornika*) ... što se tiče zaglavlja, i prevoda, ima nekih neobičnih (smešnih) karaktera, ignorisaćemo to.

ADVOKAT KAY: Da, možemo da ignorišemo.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KAY: Dva originala su ovde. Može biti da je to jedna od situacija koje smo imali sa UN-om.

SUDIJA ORIE: Makar možemo da pročitamo iz originala da se radio o Split Hrvatska.

ADVOKAT KAY: Da.

SUDIJA ORIE: Ako neko bude sklon tome da to poboljša, ja ga neću zaustaviti.

ADVOKAT KAY: Radi se o tome da su kompjuteri iščitali karaktere iz drugog kompjutera, koji su, u stvari, normalni kada pogledate moju stranu.

SUDIJA ORIE: Da. Vidim to na mom ekranu. Drago mi je, gospodine Kay, da možete da objasnite tehničke stvari oko kompjutera Pretresnom veću. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KAY: Hvala vam. Časni Sude, molim da se to usvoji u dokazne predmete.

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora.

ADVOKAT KAY: Hvala vam.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, dokazni predmet Odbrane broj D1038.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1038 je usvojen u spis.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Bilo je i privremenog dodeljivanja poslovnih prostorija, i tiče se privremenog korišćenja prostorija na, recimo, četiri ili šest nedelja, kao kafića ili bifea u Ulici Oslobođenja, ranije poznata kao Ulica Maršala Tita. Mislim da su vam poznati ti dokumenti; da li je to tačno?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Tu je, da, dokument broj 2292 po Pravilu 65 ter, koja odgovara fusnoti 985 na strani 246 u verziji na engleskom, u drugom delu mog izveštaja, mislim da se on bavi temom koju ste upravo pokrenuli.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da. Hajde da pogledamo dokument broj 2464 po Pravilu 65 ter, To je verovatno isti dokument unešen dva puta u elektronski sistem sudnice, gospodine Theunens, ali mi govorimo o istoj stvari.

ADVOKAT KAY: Molim dokument broj 2464 po Pravilu 65 ter.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Ministarstvo Odbrane traži da im se dodele određene prostorije.

ADVOKAT KAY: Ako pređemo na stranu 2 ovog dokumenta, videćemo da je datum 24. avgust 1995. godine.

ADVOKAT KAY - PITANJE: I to je od brigadira Vukine, on spominje bifee, provizije, prodaje, i jedan drugi bife u drugoj ulici. „Hteli bismo da napomenemo da se ove poslovne prostorije već koriste kao što je organizovao štab komande Ministarstva odbrane, kako bi se omogućilo kvalitetnije dobavljanje namernica i organizovao život stanovništva u gradu garnizona ... “ I vidimo da je to potpisao brigadir Vukina, koji je bio komandant štaba u Zagrebu. Verovatno, to je nešto što se događa kada je ovo područje oslobođeno, i to je bio način da se obezbedi prodavnica kako bi ljudi mogli da kupuju kafu, i mere kako bi se sprečilo pljačkanje i druge kriminalne aktivnosti kako bi se nabavila dobra. Da li vidite poentu?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: To je moguće.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Mislim, nije Knin izolovano ostrvo. Postoje prodavnice u širokom krugu, ali, naravno, potreban vam je auto. Moguće je da ... da je postojala potreba da se otvore prodavnice koje će da prodaju namernice, i da postoji kafić, i mesto da se nešto pojede, bilo da je to urađeno kako bi se obezbedilo ljudima da kupuju stvari, ili kako bi ih sprečili da krađu stvari, mislim da je to van moje ekspertize, da donosim takve zaključke.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Hvala vam.

ADVOKAT KAY: Časni Sude, molim da se to usvoji u dokazne predmete.

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, dokazni predmet Odbrane broj D1039.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1039 je usvojen u spis.

ADVOKAT KAY: Dokument broj 3498 po Pravilu 65 ter.

ADVOKAT KAY - PITANJE: I ovo se nadovezuje na prethodni dokument. Datum je 27. septembar 1995. godine, to je iz kninskog garnizona, izdao ga je general Čermak. I upućen je Ministarstvu odbrane, kancelariji za upravu osobljem, naređuje se da se vrate poslovne prostorije koje su prethodno spomenute, jer ovi kafići i prostorije koje ... Prodavnice, koje ste spomenuli u vašem izveštaju, zar ne, to su primeri naređenja koje je izdavao general Čermak, zar ne?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Svakako. I još jednom, to se nalazi u odeljku „normalizacija života“ koji je deo ... koji se nalazi pod naslovom „Civilna/vojna vlast.“ Ja imam ovaj dokument pod drugačijim 65 ter brojem, ali, u svakom slučaju, mislim da je on uključen u fusnotu 987.

ADVOKAT KAY - PITANJE: To je tačno. Nekoliko puta se pojavljuje ovaj dokument, na različitim mestima, tako da nam je malo teže. Hajde da pređemo na stranu 2, možemo videti šta se dogodilo. Hrvatska vojska nije imala potrebu za korišćenjem ovih prostorija, i gospodin Čermak je naredio da se one zatvore, i da se predaju komisiji hrvatske vlade.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Najkasnije do 1. oktobra,

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da. Hvala vam.

ADVOKAT KAY: Časni Sude, molim da se to usvoji u dokazne predmete.

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, dokazni predmet Odbrane broj D1040.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1040 je usvojen u spis.

ADVOKAT KAY: Sledeći dokument je broj 5522 po Pravilu 65 ter, fusnota 998. I neko je napisao: „Predsednik upravnog odbora Asocijacije malih deoničara *Chromos*, fabrika boja iz Zagreba, 15. septembra,“ i oni se žale da je njihova svojina ukradena i odvežena u privatnu firmu, a to su mašine, sirovi materijal, i to je završilo u određenom preduzeću u Požegi, i traži se od gospodina Čermaka da istraži ovaj incident kako bi se preduzeli koraci protiv ratnih profitera, i pogledaćemo šta je on preduzeo u vezi sa ovim.

ADVOKAT KAY: Časni Sude, molim da se to usvoji u dokazne predmete.

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Dokazni predmet Odbrane broj D1041.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1041 je usvojen u spis.

ADVOKAT KAY: Sledeći dokument je dokazni predmet Odbrane broj D505, molim.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Engleski prevod ima jednu grešku, koja je uočena kada smo stavili ova dva dokumenta zajedno, prethodni dokazni predmet i ovaj dokument. Možemo da vidimo da tu stoji 19. avgust u engleskoj verzii, ali je jasno da je to 19. septembar, kada pogledamo dokument na hrvatskom. I to je pismo gospodina Čermaka policijskoj upravi u Kninu, i kaže: „Dostavljamo vam dopis predsednika izvršnog komiteta Asocijacije malih deoničara, *Chromos* iz Zagreba ... koje je greškom poslatno na vašu adresu.“ I tiče se krađe hrvatske imovine: „S obzirom da nismo nadležni da se bavimo ovakvim i sličnim problemima, mi, zbog toga, prosleđujemo dopis vama.“ To nije bila fusnota u vašem izveštaju. Da li ste vi videli ovaj dokument?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ne, ja nisam video ovaj dokument.

ADVOKAT KAY - PITANJE: A kada je reč o postupanju gospodina Čermaka u vazi sa ovim, sasvim je normalno da kada on dobije informaciju o određenom zločinu, koja mu je poslata, da je on prosledi civilnoj policiji.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da. To je ono što piše u dokumentu.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Hvala vam.

ADVOKAT KAY: Ovo je već dokazni predmet, časni Sude. Hvala vam. Časni Sude, ostali dokument mogu da budu uvedeni bez svedoka, kako ne bismo trošili potrebno vreme na ... na to.

ADVOKAT KAY - PITANJE: U vašem izveštaju, rekli ste da je gospodin Čermak imao kontakte sa stranim delegacijama. On je kontakt za međunarodne predstavnike, i on je takođe neko s kim kontaktiraju međunarodne delegacije kada dođu u posetu; strana 258.

ADVOKAT KAY: Ako možemo da pogledamo prvi od nekoliko dokumentana koje ću da dam na usvajanje bez svedoka. To je dokument broj 2317 po Pravilu 65 ter.

SVEDOK THEUNENS: Samo da pojasnim, taj deo u stvari počinje na strani 254 u engleskoj verziji.

ADVOKAT KAY: Izvinjavam se.

SVEDOK THEUNENS: Samo ... da.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Ovo je pismo koje je uputio pomoćnik komandanta za političke aktivnosti, kapetan Tomasović, iz splitske vojne oblasti. On piše italijanskom vice konzulatu, gospodinu Meucciju, i odnosi se na njegovo pismo od 10. avgusta, o poseti koju je odobrio predsednik i kako bi se posetila integrisana područja države, i on je savetovan da se nakon

dolaska u Knin obrati generalu Čermaku ili pukovniku Zeliću za dalje koordinate u tom području. I ovo je jedno od mnogih pisama i obaveza koje su poslate gospodinu Čermaku. Da li je to tačno?
SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da. A o tom konkretnom aspektu se govori na strani 258 u engleskoj verziji.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Samo mala ispravka prevoda. Treba da stoji zamenik pomoćnika komandanta za političke aktivnosti. Tomasović je zamenik pomoćnika komandanta za političke aktivnosti.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Hvala vam.

ADVOKAT KAY: Časni Sude, molim da se to usvoji u dokazne predmete.

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Dokazni predmet Odbrane broj D1042 časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1042 je usvojen u spis.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Videli smo da se u izveštajima političkog odeljenja i drugde spominje da je gospodin Čermak bio preopterećen, to vidimo iz razgovora između dr. Radića i predsednika o tome da on ima jako puno posla. To su, zapravo, tačne procene prirode posla i zadataka koje ima ovaj čovek, gospodine Theunens. Da li se slažete?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Nisam video dokument gde se general Čermak žali kako je preopterećen svojim poslom. A očekivao bih od nekoga na njegovom položaju, ako, naravno, ima previše tih poseta koje mu zapravo skreću pažnju sa njegovih glavnih zadataka, da bi on pričao sa svojim nadređenim i rekao, Vidite, nemam vremena za sve ove posete. Moram da se koncentrišem na svoje zadatke. Ja nisam video takve dokumente.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Hvala vam. Možda ćemo videti neke od tih dokumenata.

ADVOKAT KAY: Časni Sude, ja ću ostatak ovih pisama koji spadaju pod ovu temu da dam na usvajanje bez svedoka, jer nema potrebe za njihovom detaljnom analizom, jer se ona odnose uopšteno na to pitanje.

SUDIJA ORIE: Sačekaćemo da vidimo vaš spisak, gospodine Kay.

ADVOKAT KAY: Hvala vam, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Ako pripremite vaš spisak pre nego što završite sa unakrsnim ispitivanjem, makar ćemo znati da li gospodin Waespi ima neki prigovor na nešto od toga, a to će vam, naravno, dati mogućnost da ih date na usvajanje u spis na neki drugi način.

ADVOKAT KAY: Hvala vam, to je razlog zašto gospodin Mak radi dok mi idemo ... to je njegova ideja. Hvala vam.

TUŽILAC WAESPI: Samo za zapisnik, gospodine Predsedavajući, mi nemamo prigovor na prevod dokaznog predmeta Odbrane broj D1035.

SUDIJA ORIE: To je onda ušlo u zapisnik, i usvajanje u dokazne predmete je ... to je već finalna verzija, nema potrebe da menjamo prevod. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KAY: Hvala vam, časni Sude.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Hajde da sad pređemo na drugu temu, tiče se smeštaja o kojem govorite u vašem izveštaju; na stranama 247, 252, 246, 260, 311 i 345. Neke od ovih strana se ponavljaju, znam to, gospodine Theunens, ali dajem sve one koje imam ovde, jer se, očigledno, ista tema pojavljuje u različitim delovima vašeg izveštaja. Hajde da, pre svega, pogledamo dokument koji je označen sa 2D04-0262. Ovaj dokument je od službe za zaštitu ustavnog poretka u Splitu, datum je 5. septembar 1995. godine, od načelnika, gospodina Gabričevića, koji piše generalu Čermaku u kninskom garnizonu, i traži korišćenje stambenog smeštaja. Da li ste ranije videli ovaj dokument?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Mislim da nisam ranije video ovaj konkretni dokument. Mislim da sam u svom izveštaju pre svega govorio o zahtevima vojske za smeštajem u Kninu, odnosno, zahtev vojnih jedinica ili organizacija generalu Čermaku.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Hajde da pogledamo ovu stvar, kako bi sudije to mogle da vide. On je primio ovo pismo od službe za zaštitu ustavnog poretka. Oni imaju kancelariju u Kninu. Oni se nalaze u zgradi kninske policijske administracije. Oni žele da izvrše svoje poslove i zadatke, i oni traže dva trosobna stana i dva dvosobna stana iz postojećeg stambenog fonda za smeštaj zaposlenih, jer oni putuju iz Splita. O tome je ovo pismo.

ADVOKAT KAY: Časni Sude, molim da se to usvoji u dokazne predmete.

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora. Moje verzija ovde ... na mom drugom ekranu je nešto drugačija. U gornjem levom uglu je datum na hrvatskom, dakle ... to potvrđuje engleski prevod, ali samo govorim da imam jasniju verziju originala nego što se pojavljuje ... oh, evo je ovde.

ADVOKAT KAY: Da.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to postaje dokazni predmet Odbrane broj D1043.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1043 je usvojen u spis.

ADVOKAT KAY: Hvala vam, časni Sude. Sledeći dokument je označen kao 2D04-0264. Datum je 8. septembar 1995. godine. To je odgovor generala Čermaka na prethodno pismo službi za zaštitu ustavnog poretka. I rečeno im je da je njihov zahtev za stambenim smeštajem za njihove zaposlene u Kninu poslat komisiji Republike Hrvatske za opštinu Knin, koja je kompetentno telo za upravu u Kninu. I za dodatne informacije, molimo da se direktno obratite komisiji.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da li je tačno, da je od strane Ministarstva za unutrašnja pitanja pokrenuto telo i organizacija koja se bavila dodeljivanjem stanova pojedinačnim zahtevima?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: To je tačno, bar u vreme ovog dokumenta, a to je 8. septembar 1995. godine. Ne mogu reći kada je osnovana ova komisija u opštini Knin. U svom izveštaju na strani 246 u engleskoj verziji govorim o 10. avgustu, kada general Čermak donosi odluku o dodeljivanju praznog stana na privremenu upotrebu, koji će da koristi kancelarija Ministarstva odbrane, uprava Odbrane što se slaže sa onim što sam ranije rekao, da general Čermak donosi odluke kada se radi o dodeli stanova u vojne svrhe.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Ono što treba istaći jeste da se radilo o privremenoj upotrebi; da li je to tačno?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Rekao sam privremena upotreba, tako da je to jasno.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da. Imajući na umu da je Knin imao problem, zar ne, sa ljudima koji su nelegalno uzimali stanove?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ja ... to je verovatno bio slučaj, ali se nesećam da sam video konkretni dokument koji se bavi tim pitanjem u tom ... u to vreme.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Hoćemo li onda da pogledamo to?

ADVOKAT KAY: Možemo li da pogledamo ... molim da se taj dokument usvoji u dokazne predmete, časni Sude.

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Dokazni predmet Odbrane broj D1044, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1044 je usvojen u spis.

SVEDOK THEUNENS: Drugi jedan primer privremene dodele stanova može se naći u fusnoti 995, a to je na strani 248 u drugom delu mog izveštaja, gde se spominje dokument broj 3498 po Pravilu 65 ter.

ADVOKAT KAY: Hvala vam. Hajde da pogledamo dokazni predmet Tužilaštva broj P514.

ADVOKAT KAY - PITANJE: U Kninu, postojali su stanovi, pre 1991. godine, koji su bili u vlasništvu Ministarstva unutrašnjih poslova, ti stanovi su stajali sa strane i služili su za zaposlene vladinom Ministarstva unutrašnjih poslova; da li je to tačno?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da, svakako, to je ono što piše u dokumentu.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Takođe su postojali stanovi izdvojeni za Ministarstvo odbrane, dakle za oružane snage, i vojska je imala pravo da koristi te stanove, kao deo njihove službe.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da, svakako, postojao je ceo sistem stanova u državnom vlasništvu ...

ADVOKAT KAY - PITANJE: Tačno.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: ...u SFRJ, i s tim se nastavilo i kada je Hrvatska postala nezavisna.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Između 1991. godine i konačnog oslobođenja Knina 5. avgusta, ove stanove je preuzela vlada RSK-a; da li je to tačno?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Za šta? Stanove koji su se nalazili u Kninu ili teritoriji koju je držala RSK, da.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Stanovi su ... oni su pripadali Republici Hrvatskoj, ali takozvana vlada RSK, ih je preuzela.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da li je to pitanje ili ...

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Jer sam već odgovorio na to. Da, naravno.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Izvinjavam se, nisam uhvatio vaš odgovor na to. Izvinjavam se.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Mislim, ne idem u to da li su oni pripadali Republici Hrvatskoj ili ... pravno pitanje svojine SFRJ koje je prešlo na Hrvatsku, to nije područje moga

znanja, tako da neću govoriti o tome. Tačno je da su ovi stanovi bili u vlasništvu SFRJ, kada ih je preuzela Hrvatska, i onda kada je RSK...

SUDIJA ORIE: Zaustaviću vas ovde. Nalazimo se u sličnoj situaciji. Gospodin Kay traži da ustanovi, očigledno, uz vašu pomoć, da li je te stanove u vremenu RSK-a koristila RSK za svrhe RSK-a, i naravno, on misli na Knin, i naravno, on ne želi da se bavi ranijim vlasničkim pravima, već korišćenjem tih stanova. Makar je to ono što sam ja razumeo da gospodin Kay traži od vas, da to potvrdite ili opovrgnete, a drugi detalji izgleda da nisu relevantni u ovom trenutku.

ADVOKAT KAY: Tačno, časni Sude, hvala vam. Dokazni predmet Tužilaštva broj P514 je pod pečatom, tako su me upravo obavestili.

SUDIJA ORIE: To ne bi trebalo da bude prikazano javno. I moramo da proverimo da li je bilo pokazano.

ADVOKAT KAY: Kada pogledam stranu 2 koju imam, pokazana je. On je pod pečatom. To mogu reći na osnovu strane 2. Ako možemo da obrišemo to. Oko ...

SUDIJA ORIE: Mislim da je ovde bitna stvar da li je to pokazano javno. Gospodin sekretar mi potvrđuje da to nije pokazano javno.

ADVOKAT KAY: U redu. Vrlo dobro.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Na osnovu vaše analize dokumenata, da li bi bilo u redu reći da su ti bivši stanovi u vlasništvu države bili stanovi koje su ljudi ilegalno uzeli i zauzeli kada je Knin oslobođen?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ja nisam analizirao tu temu u okviru mog izveštaja. Znam na osnovu mog rada van ICTY-a, da je ovo bilo osetljivo pitanje, jer su neki od stanova bili ... mislim, ne nelagalo, već legalno zauzeti od strane ljudi i pre uspostavljanja RSK. Oni su ostali tu tokom postojanja RSK-a, i naravno, neki od njih su možda otišli nakon što je prestala da postoji RSK, ili nakon što je takozvana RSK prestala da postoji, tako da ne mogu da odgovorim na vaše pitanje. Svakako da je bilo stanova koji su nelegalno zauzeti, ali da li se to odnosi na sve stanove, mislim da ne.

ADVOKAT KAY: Časni Sude, mislim da ćete vi moći da vidite o čemu se radi u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P514, na ekranima. To neće ići javno; zar ne? Da. Ali časni Sud to može da vidi. Da. Ako možemo da predemo na stranu 2 ovog dokumenta.

SUDIJA ORIE: Da li postoji neka zabuna oko pitanja i odgovora? Vi ste pitali za stanove koji su zauzeti nakon ... nakon oslobođenja Knina, i razumeo sam iz vašeg stava da je to bilo 5. avgusta 1995. godine. U odgovoru, međutim, gospodin Theunens govori o tome šta se desilo nakon uspostavljanja RSK-a. Dakle, on je očigledno odgovorio na pitanja da su neki stanovi zauzeti legalnim putem, i nastavlja se od situacije 1991. godine nadalje. Da li postoji mogućnost, gospodine Kay, da vi govorite o promeni okolnosti vezano za te stanove 1995. godine, a da svedok govori o tome šta se dogodilo 1991. godine?

ADVOKAT KAY: Da, ono što pitam svedoka, časni Sude, jeste da je Republika Hrvatska imala nekoliko ... imala vlasničko pravo nad svojinom koje je bilo u vlasništvu vladinih institucija.

SUDIJA ORIE: Da. Ali vi gledate na zauzimanje stanova od 5. avgusta 1995. godine, pa nadalje.

ADVOKAT KAY: Da.

SUDIJA ORIE: Ja imam utisak na osnovu odgovora da se gospodin Theunens koncentriše pre na stanove koji su zauzeti nakon što je osnovana RSK. A to je od 1991. godine pa nadalje. I hoću da pojasnim da li je on pogrešno razumeo vaše pitanje, ili je ... samo sam primetio da ima nekih nedoslednosti.

SVEDOK THEUNENS: Svakako, časni Sude. Pitanje je sada nestalo. Razumeo sam da je pitanje bilo uopšteno prirode, da se odnosi na sve stanove. Ako se pitanje odnosi na period nakon 5. avgusta, da su neki ili u državnom vlasništvu ... da su neke stanove u državnom vlasništvu ljudi nelegalno zauzeli, onda je odgovor da.

SUDIJA ORIE: Da, to je bilo pitanje. I izgledalo je da ste govorili o drugom vremenskom periodu u vašem odgovoru.

SVEDOK THEUNENS: Naravno.

SUDIJA ORIE: Da, molim nastavite.

ADVOKAT KAY: Da, časni Sude, upravo gledam na sat.

SUDIJA ORIE: Da. Prvo ćemo imati pauzu. Imaćemo pauzu... do 17.55 časova.

(pauza)

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SUDIJA ORIE: Gospodine Kay.

ADVOKAT KAY: Hvala vam, časni Sude.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Sledeći dokument, nastavljamo dalje o istoj temi, je dokument koji je označen kao 2D07-0334. Taj dokument je od 14. septembra 1995. godine, to je od kotarsko-kninske policijske uprave, od načelnika policije, tiče se stanovanja, temi o kojoj smo razgovarali, gospodine Theunens. Pre svega, da li prepoznajete ovaj dokument?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Opet, nisam siguran za ovaj konkretni dokument, ali sam video slične dokumente i ... mislim na dokazni predmet Tužilaštva broj P514, o kojem govorim na strani 252 u mom izveštaju.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Hajde da pogledamo ovaj dokument. Tu stoji da je 26. avgusta, Ministarstvo unutrašnjih poslova, dalo stan na određenoj adresi policajcu, a taj stan je u vlasništvu Ministarstva unutrašnjih poslova, dakle, to je jedan od onih iz fonda stanova, o kojem sam vam govorio, i proverio ga je fond za stanove i komunalne poslove. Možete li da nam kažete šta je bio taj fond za stanove i komunalne poslove?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Nemam konkretno znanje o tom fondu. Pretpostavljam da je ... da je to civilno telo, organizacija koja se, pored drugih stvari, bavi stanovima u državnom vlasništvu.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da li znate kada je taj fond osnovan za Knin?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ne, ne znam.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Došlo je do konflikta između jednog oficira hrvatske vojske, čije se ime navodi, i policajca, i vojnik je tvrdio da je on prvi ušao u stan, i postojale su rasprave oko toga, i on nije hteo da izađe iz stana. I načelnik policije se nada da će se naći rešenje za pripadnika hrvatske vojske, očigledno kako bi policija mogla da uzme natrag svoj stan kao deo njihovog ... njihovog fonda. Što se tiče regulacije i distribucije te imovine, da li znate kakav je bio sistem koji je ustanovila hrvatska vlada?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ne znam za sistem koji je ustanovila hrvatska vlada za regulaciju i upravljanjem imovine u državnom vlasništvu. Iz ovog dokumenta, izgleda da ... da fond za stambene i komunalne poslove ima svoju ulogu u tome.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Hvala vam.

ADVOKAT KAY: Molim da se taj dokument usvoji u dokazne predmete, časni Sude.

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Dokazni predmet Odbrane broj D1045, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1045 je usvojen u spis. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KAY: Dokumnet koji je označen sa 2D07-034, to je dokument ... 0303, izvinjavam se. To je dokument od 3. novembra 1995. godine. To je pismo generala Čermaka koje je upućeno vladinoj komisiji za stambena pitanja kninskog okruga. To je zahtev za dodeljivanjem stanova, i kaže se: „Na osnovu pokazanih potreba za smeštajem oficira kninskog garnizona, ovim vas molimo za vašu saradnju kako biste nam dozvolili da korsitimo sedam stanova iz vašeg stambenog fonda na različitim lokacijama u gradu Kninu. Sa nadom da ćete udovoljiti našem zahtevu, unapred se zahvaljujemo.“

ADVOKAT KAY - PITANJE: Prvo, da li ste ranije videli ovaj dokument?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ne sećam se da swam ranije video ovaj dokument.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Vladina stambena komisija za okrug Knin, šta znate o tome?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Nemam neko konkretno znaje o tom civilnom telu.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Ne znate kada je ona osnovana ili ...

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Hvala vam.

ADVOKAT KAY: Molim da se taj dokument usvoji u dokazne predmete, časni Sude.

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Dokazni predmet Odbrane broj D1046, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1046 je usvojen u spis.

ADVOKAT KAY: Hvala vam.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Sada ćemo pogledati vojni smeštaj, gopsodine Theunens. I prvi dokument koji bih želeo da vidimo ima oznaku 2D07-0318. To je dokumet od Ministartva

odbrane u Zagrebu, i možemo videti da ste komisija za stambena pitanja spominje u zaglavlju. Datum je 9. avgust 1995. godine, i pisano je na osnovu člana 5 Zakona a privremenoj upotrebi stanova i uz saglasnost zamenika ministra. Pre svega, da li prepoznajete ovaj dokument?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ne, ne prepoznajem ovaj dokument.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da li znate šta je Zakon o privremenoj upotrebi stanova o kojem govori?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ne. Ne znam šta je Zakon o privremenoj upotrebi stanova.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Vidimo da postoji odluka, i odnosi se na činjenicu da u oslobođenom području Republike Hrvatske, treba da se izvrši inspekcija svih praznih, ispraznjenih ili napuštenih stanova, u vlasništvu Republike Hrvatske, i to je povereno Ministarstvu odbrane da upravlja time. Pored inspekcije, treba da postoji spisak inventara i drugih ... nameštaja, idrugih pokretnosti prilikom inspekcije ... stanove zapečatiti kako bi se osigurali od ilegalnog ulaska, i spisak stanova po garnizonima je obelodanjen ovom odlukom, i on je njegov sastavni deo. A u paragrafu 2: „Za popis stanova i izvođenje inspekcije inventara, odgovorni su sledeći ljudi.“ Ako pogledamo na Knin, vidimo da je tamo 328 stanova i jedna garaža, i spominje se čovek koji se zove Veljko Banek. Da li znate ko je to?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ne sećam se da sam ranije video to ime.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Hvala vam. Da se vratimo na stranu 2. „Popis stanova će se izvršiti još jednom osobom iz podkomisije za stambena pitanja ... u saradnji sa odeljenjem za građevinu, vojnom i civilnom policijom.“ Ova konkretna podkomisija, da li ste znali za to?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ne, ne znam za tu podkomisiju.

ADVOKAT KAY - PITANJE: A kada pravite spisak stanova, obratite pažnju na moguće miniranje stanova i izveštaj inspekcije dostaviti u roku od osam dana. I na dnu vidimo: Dostaviti raznim ljudima, uključujući odgovorne osobe iz štaba komisije, gospodinu Adžiću, i onda je tu rukopis, koji se odnosi na vojnu policiju, i vidimo na prvoj strani, da je to otišlo 72. bataljonu.

ADVOKAT KAY: Molim da se taj dokument usvoji u dokazne predmete, časni Sude.

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Dokazni predmet Odbrane broj D1047.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1047 je usvojen u spis.

ADVOKAT KAY: Hvala vam.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Sledeći dokument sledi nakon ovog jeste dokument broj 569 po Pravilu 65 ter. Datum je 11. avgust, i to je iz kninskog garnizona, potpisao ga je general Čermak. Naslov je: Na osnovu potrebe da se preuzmu ... stanovi koji su u vlasništvu Ministarstva odbrane ... i sa cilj sprečavanja pojave raznih bolesti ... Izdato je naređenje o pirotehničkoj inspekciji stanova kako ih je naveća uprava za građevinu, za čišćenjem stanova, eliminisanje glodara, da se izdaju upozorenja. Vidimo imena ljudi. Na strani 2, major Jonjić treba da dostavi izveštaj, i tu vidimo upravu za građevinu, Sektor Zadar, i tako dalje, sve se to nalazi u ovom konkretnom dokumentu. Pre svega, da li znate da se u to vreme razvio ovaj problem u Kninu, koji se tiče zdravlja i bezbednosti unutar stanova koji su tog leta ostali bez vlasnika i prazni?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Svakako, mislim da sam uključio ovaj dokument u moj izveštaj. Da, to je fusnota 992 na strani 247 u engleskoj verziji. I da, mislim da svako može da zamisli da kada ljudi napuštaju stanove bez da su planirali da ih napuste, ta hrana, druge ... i druge stvari mogu da ostanu u kući. Možda je bilo isključivanja struje, i posledice toga su, pa, dobro poznate. Tako da pojava glodara u tom kontekstu, rekao bih, nije neobičajna.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Ovo naređenje u vezi sa imovinom Ministarstva odbrane, i videli smo prethodnu odluku glavnog u stambenoj komisiji, gospodina Adžića, u prethodnom dokumentu, da li je ovo deo dužnosti komandanta garnizona, da se bavi ovakvim stvarima?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Rekao bih da jeste. Ako se pozovemo na član 54 regulisanja službe iz 1992. godine, koji je poznat kao dokazni predmet Odbrane D32, tu pod B stoji da je komandant garnizona ... ili da odogovornost komandanta garnizona uključuje da definiše vojni smeštaj jedinica i institucija u garnizonu, i da odredi zadatke službe garnizona. Ne vidim da se konkretno spominje da se stanovi u vojnom vlasništvu održavaju u određenom stanju, ali po mom mišljenju, to je u skladu sa propisima.

ADVOKAT KAY - PITANJE: U stvari, ovde nije reč o smeštaju, zar ne, ako govorimo u vojnom smislu te reči. Ovo su porodični stanovi?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: To je tačno. Ali to su vojni stanovi.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Ako pogledate član 47 ovog Pravilnika, videćete da tamo stoji smeštaj. Smeštaj i red, da. Od člana 47 do člana 49 se odnose, u stvari, na propise van garnizona, zar ne?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Na koji član 47 vi mislite?

ADVOKAT KAY - PITANJE: Na isti onaj o kojem ste govorili u dokaznom predmetu Odbrane D32.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ja nemam te propise pred sobom, tako da ne mogu da odgovorim na pitanje.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Ostavićemo referencu kao takvu. Časni Sud može da ih pogleda ako bude bilo potrebe.

ADVOKAT KAY: Molim da se taj dokument usvoji u dokazne predmete, časni Sude.

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Dokazni predmet Odbrane broj D1048.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1048 je usvojen u spis.

ADVOKAT KAY: Hvala vam. Sledeći dokument je broj 5518 po Pravilu 65 ter.

ADVOKAT KAY - PITANJE: To je dokument od 16. avgusta 1995. godine. Sledi iz prethodnog naređenja, to je naređenje generala Čermaka, i to je naređenje da se obezbede uslovi nesmetanog rada stambene podkomisije kninskog garnizona, dok obilaze i obezbeđuju vojne stanove u Kninu. „Ovim naređujem sledeće,“ i to je inspekcija vojnih stanova i to pirotehničkom pregledu, koristeći stolare da poprave štokove i vrata, postavljanje brava. Pripadnici civilne zaštite da iznesu đubre iz stanova, da urade deratizaciju, i da stave cilindričnih brava. Dopunsko naređenje u vezi sa ovim. U skladu sa ... izvinjavam se, kinuću. Da li je to u skladu sa dužnostima komandanta garnizona ili ne?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Po mom mišljenju, jeste.

ADVOKAT KAY: Molim da se taj dokument usvoji u dokazne predmete, časni Sude.

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Dokazni predmet Odbrane broj D1049.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1049 je usvojen u spis.

ADVOKAT KAY: Dokazni predmet Tužilaštva broj P1145, molim.

ADVOKAT KAY - PITANJE: To je dokument od... Dokazni predmet Tužilaštva broj P1145, nisam to imao na umu.

ADVOKAT KAY: Dokument broj 2389 po Pravilu 65 ter, to je dokazni predmet Odbrane broj D1032. Dokazni predmet Odbrane broj D1032, ja se izvinjavam, došlo je do greške.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Ovo je dokument od 17. avgusta, od komande splitske vojne oblasti upućen kninskom garnizonu. I odnosi se na demobilizaciju zgrada. Već smo pogledali ovo. Nisam siguran da ima potrebe da dalje gledamo ovo, s obzirom da sam vas već pitao o ovome. Izvinjavam se.

ADVOKAT KAY: Možemo li da dobijemo dokument označen sa 2D07-0242. Datum je 25. avgust, zahtev generala Čermaka upućen stambenoj komisiji Ministarstvu odbrane u Zagrebu, i to je zahtev za dodelu stanova komandi Kninskog garnizona.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da li prepoznajete ovaj dokument?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ja ... mislim da ga nisam video ranije.

ADVOKAT KAY - PITANJE: To je zahtev vladinoj komisiji za stambena pitanja Ministarstva odbrane da se donese privremena odluka o dodeli stanova u određenoj ulici za potrebe kninskog garnizona. Treba da se dodeli 14 stanova komandi. „Lista oficira će vam biti kasnije dostavljena.“ Da li znate da li je ovo pravilna procedura koju sledi general Čermak, kako bi osigurao stanove za pripadnike komande garnizona?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Nisam u mogućnosti da odgovorim na to pitanje. Sa jedne strane, reklo bi se, Pa, to mora da ide preko komandanta Splitske vojne oblasti. Sa druge strane, to je stvar koja se tiče samo Kninskog garnizona, i može biti da se može direktno završiti između garnizona i komisije za stambena pitanja.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Pa, ali on sam ne dodeljuje imovinu ljudima koji rade u garnizonu. To možemo da zaključimo iz dokumenta. Da li se slažete?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Pa, zahtev ... mislim, on zahteva u smislu ... on traži od komisije za stambena pitanja da dodeli, do odobri određen broj stanova za potrebe Kninskog garnizona. To je ono što vidimo iz dokumenta.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da. Hajde da ga opet pogledamo na jedan logičan način. On sam ne dodeljuje tih 14 stanova svojoj jedinici na osnovu ovlašćenja koje ima, zar ne?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Svakako. Po ovom dokumentu, on ne radi to.

ADVOKAT KAY - PITANJE: To je prva stvar koju možemo reći. Druga stvar je ovo: Da je komisija za stambena pitanja Ministarstva odbrane koja deluje u Zagrebu mesto kojem treba da se piše; zar ne?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Hvala vam.

ADVOKAT KAY: Molim da se taj dokument usvoji u dokazne predmete, časni Sude.

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Dokazni predmet Odbrane broj D1050.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1050 je usvojen u spis.

ADVOKAT KAY: Hajde da pređemo na dokument broj 3195 po Pravilu 65 ter, molim.

ADVOKAT KAY - PITANJE: To je fusnota 1047 ... ne 1047.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: 1013.

ADVOKAT KAY - PITANJE: 1013, hvala vam.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Na strani 252.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Hvala vam. To je od sektora stambene komisije, datum je 6. septembar, pismo generalu Čermaku o nezakonitom zauzimanju stanova koji su u vlasništvu Ministarstva odbrane. I tu stoji, Molim vas da komandant jedinica koje se nalaze u kninskom garnizonu ... ovde kaže tačka okupljanja ... da izda naređenje kojim se zabranjuje nezakonit ulazak u stanove koji pripadaju Ministarstvu odbrane Republike Hrvatske. Naši zahtevi koji su dosad podneti službi za politička pitanja, da nam dostave zahteve za stanove svih svojih jedinica nisu ozbiljno shvaćeni, osim od strane kninskog garnizona, službe za političke aktivnosti. Želimo da napomenemo da se većina slučajeva u kojima su stanovi nezakonito zauzeti odnosi na starije hrvatske oficire iz zadarske vojne oblasti i drugih jedinica.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kay, vi ne čitate tačno ono što se pojavljuje na našem ekranu, mogu li da vam skrenem pažnju na ... sa izuzetkom onoga što ja imam na mom ekranu „tačka okupljanja Knin,“ ali mislim da ste nešto drugo pročitali. Da li postoji nekoliko verzija, ili ...

ADVOKAT KAY: Tačka okupljanja, časni Sude, znači garnizon. I ja znam da to zna i gospodin Theunens.

SUDIJA ORIE: Da. Sada i Pretresno veće ... Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KAY - PITANJE: To je tačno, gospodine Theunens, zar ne? Vi ste znali kada sam se prebacio na taj način da je to bilo nešto tačno?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da, znam. Mislim, to je netačan prevod, ili je verovatno doslovan prevod, ali doslovni prevod ne odgovara uvek vojnoj terminologiji.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Izvinjavam se, časni Sude. Mislio sam da časni Sud zna to, zato sam tako uradio. Hajde da nastavimo: „Mi predlažemo da nam pod hitno dostavite listu stanova koje tražite za pripadnike hrvatske vojske, da nam dostavite njihova imena, brojeve ličnih karti, kako bismo mogli da predložimo dalje mere koje se tiču stanova.“ Na strani dva: „Molimo da se preduzmu neophodni koraci do 10. septembra. U suprotnom, bićemo prinuđeni da se otvore gorespomenuti stanovi i zatim će se zapečatiti.“ To je potpisao Veljko Banek, koga smo videli u prvom naređenju. Sećate se 9. avgusta, čovek koji je dodelio u Kninu, 380 stanova i jednu garažu, u prvom naređenju koje sam vam pokazao u ovom odeljku?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ja sam zapisao Baner, sa R na kraju, ali možda sam ja napravio grešku. Mislim da je važno da znamo da ovaj dokument pokazuje da postoji stambena podkomisija unutar kninskog garnizona, tako da je to drugačija komisija od one civilne komisije koja postoji, na primer, na opštinskom nivou. Opet, ja nisam analizirao ove stambene komisije kao takve, ali iz zaglavlja dokumenta, iz gornjeg levog ugla, kao i na osnovu formulacije koju je koristio autor dokumenta, može se zaključiti da, svakako, da je postojala takva stambena komisija koja se bavi vojnim stanovima u okviru komande Kninskog garnizona.

ADVOKAT KAY - PITANJE: I to pokazuje, u stvari, da ovlašćenja u vezi sa dodeljivanjem stanova preko stambene komisije, stambenog sektora, da se to vodi kroz komisiju gospodina Baneka.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Pa barem tog datuma koji nosi ovaj dokument, a mislim da je to 6. septembar?

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Svakako. Pa makar tog da tuma, to je tačno.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Hvala vam.

ADVOKAT KAY: Molim da se taj dokument usvoji u dokazne predmete, časni Sude.

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Dokazni predmet Odbrane broj D1051.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1051 je usvojen u spis.

ADVOKAT KAY: I hajde da nastavimo sa tom temom, dokument koji je označen kao 2S07-0445. To je dokument od 15. septembra 1995. godine, iz sigurnosno-informativne službe kninskog garnizona. Sećate se da je to spominjao gospodin Banek ... ili je on govorio o odeljenju za političke aktivnosti; izvinjavam se.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Ovo je zahtev upućen toj stambenoj podkomisiji u Kninu, na ruke načelnika, i kaže: „U vezi sa stambenim potrebama sigurnosno-informativne službe, tražimo od navedene podkomisije hrvatske vlade u Kninu da dodeli ukupno 17 stanova iz fonda Ministarstva odbrane, i, ako je moguće, da se stanovi nalaze na različitim lokacijama u Kninu.“

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Hvala vam. I to je postpisao pomoćnik komandanta.

ADVOKAT KAY: Molim da se taj dokument usvoji u dokazne predmete, časni Sude.

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Dokazni predmet Odbrane broj D1052.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1052 je usvojen u spis.

ADVOKAT KAY: Dokument koji je označen kao 2D07-0338.

TUŽILAC WAESPI: Samo jedna stvar da se razjasni, ne znam da li gospodin Theunens može da odgovori na to, pomoćnik komandanta čega, u vezi sa ovim dokumentom? Vidim da je to zatamnjeno u prethodnom dokumentu.

ADVOKAT KAY: Mislim da je SIS-a, protpostavljam, sigurnosno - informativne službe.

SVEDOK THEUNENS: Unutar komande kninskog garnizona. Dakle, postoji odeljenje SIS-a ili kancelarija unutar komandanta kninskog garnizona.

ADVOKAT KAY: Da, to nije sporno. Hvala vam

ADVOKAT KAY - PITANJE: Ovaj dokument, od 20. septembra 1995. godine, ponovo od kninskog garnizona. Ovog puta ga je potpisao generala Čermaka, upućeno komisiji za stambena pitanja. Spisak prioriteta. „I kako bi se obezbedio smeštaj za oficire kninskog garnizona, ovim vam dostavljamo listu njihovih imena u svrhu izdavanja privremenih rešenja.“ I ovde vidimo spisak imena, i čini se da se ovim dolazi do imovine Ministarstva odbrane u to vreme. Da li se slažete?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Svakako, odnosi se na 20. septembar 1995. godine.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da.

ADVOKAT KAY: Molim da se taj dokument usvoji u dokazne predmete, časni Sude.

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Dokazni predmet Odbrane broj D1053.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1053 je usvojen u spis.

ADVOKAT KAY: I ako možemo da pogledamo dokument o kojem ste govorili od 10. avgusta 1995. godine, dokument koji ste naveli u vašem izveštaju, ja ga imam kao dokument broj 2291 po Pravilu 65 ter. Tako je.

ADVOKAT KAY - PITANJE: A fusnota .. zapisao sam fusnotu kada ste je citirali, gospodine Theunens, ali sam to sada izgubio. Kada budete videli dokument, setičete se da je to onaj o kojem ste govorili, mislim onda kada smo tek započeli razgovor o stambenom pitanju, koji ste spomenuli u vašem izveštaju.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Mm-hm.

ADVOKAT KAY - PITANJE: „Dodeliti jedan broj praznih stambenih jedinica na privremeno korišćenje ...“ Dakle, to je dokument od 10. avgusta 1995. godine, odluka čenerala Čemaka od tog datuma. I izdato je rešenje kako bi se organizovao veliki broj osoblja u štabu uprave u Ministarstvu odbrane Hrvatske vojske u području štaba kninskog garnizona. To je fusnota 985.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Hvala vam.

ADVOKAT KAY - PITANJE: „Dodeliti jedan broj praznih stambenih jedinica na privremeno korišćenje po potrebi osoblja štaba uprave Ministarstva odbrane, kako bi oni mogli da izvršavaju

svoje zadatke. Brigadir Vukina iz štaba uprave je zadužen za dodeljivanje i organizovanje smeštaja i izdavanje privremenih rešenja,“ i on treba da pošalje tačan broj zauzetih prostorija, uključujući i podatke korisnika, komandantu kninskog garnizona. Da li je to dokument o kojem ste govorili da se odnosi na dodeljivanje imovne koju je vršio gospodin Čermak?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da. To je jedan od primera koji je uključen u moj izveštaj. I taj konkretni dokument se nalazi na strani 246.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da li smatrate da prilikom ulaska u Knin u uslovima koji su postojali, i sa velikim brojem vojnog osoblja koje je trebalo obezbediti kroz upravu štaba, da je privremeno korišćenje stambenih jedinica bila praktična odluka koju je doneo komandant garnizona u to vreme, kako bi pokušao da obezbedi red u gradu Kninu?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ovaj dokument navodi da je cilj ... da se organizuje veći broj osoblja štaba. Naravno, to može da se smatra kao komponenta onoga što se naziva red ili red i zakon. I tačno je da je osoba koja je imala ovlašćenje da to uradi bio gospodin Čermak, makar u to vreme.

ADVOKAT KAY - PITANJE: A odakle mu to ovlašćenje?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ja nemam ... video sam naređenje predsednika kojim ga imenuje, ali se znam da sam video opis poslova generala Čermaka koji obuhvataju dužnosti koje je sprovodio dok je bio na poziciji komandanta garnizona u Kninu.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Ono što smo videli su njegove izjave, kao i izjave predsednika o prirodi zadataka, i mi smo pogledali te izjave tokom vašeg svedočenja; da li je to tačno?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Mislim da da. I postoje i drugi dokumenti koji su uključeni u moj izveštaj. Ali mi smo se bavili sa više aspekata.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Puno vam hvala. O tome se radi.

ADVOKAT KAY: Molim da se taj dokument usvoji u dokazne predmete, časni Sude.

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Dokazni predmet Odbrane broj D1054.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1054 je usvojen u spis.

ADVOKAT KAY: Časni Sude, ovim završavam ovaj odeljak, i hteo bih da pređem na sledeću temu. Možda već dovoljno dugo gnjavim svedoka. Pitam se da li bi bilo u redu da završimo 15 minuta ranije nego obično. Od njega zavisi. Ali ja krećem sa novom temom.

SUDIJA ORIE: Gospodine Theunens, ako mislite da su vam potrebni sledećih 17 minuta za oporavak, molim vas da nam kažete. Recite nam i ako možete da nastavite.

SVEDOK THEUNENS: Možda ovo nije odgovor na pitanje, časni Sude, ali mi je potrebno više vremena da se oporavim. Nije na meni da odlučim. Ja mogu ... mislim da u ovom trenutku mogu da izdržim do kraja.

SUDIJA ORIE: Da li mislite da možete da se dovoljno fokusirate i koncentrišete da nastavimo narednih 15 minuta?

SVEDOK THEUNENS: Mislim da mogu, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Onda, gospodine Kay, molim vas da nastavite.

ADVOKAT KAY: Uzeću jednu kratku temu i baviti se njom, rađe nego da pokrećem neku dužu temu. A baviću se nečim što je poznato kao Podinarje 9 (Podinarska devetorica), vojnici ARSK-a (Armije Republike Srpske Krajine). I vi govorite o tome na strani 242 u vašem izveštaju, i to se malo izdvaja od tema kojima smo se do sad bavili koje se tiču korišćenja Knina ... ne korišćenja, već rada u Kninu.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Odnosi se na stranu 242, na paragraf (J) u vašem izveštaju, vi tu spominjete da je najmanje jednom prilikom SJP (specijalna jedinica policije) predala POW, ratne zatvorenike, koje su zarobili prilikom operacije čišćenja, generalu Čermaku. Samo me interesuje zašto ste to uključili kao predmet vašeg izveštaja.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Uključio sam tu temu jer, po mom mišljenju, to doprinosi definisanju uloge generala Čermaka koju je imao kada je bio komandant kninskog garnizona.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Ja se slažem sa vama, jer pričao o Podinarskoj devetorici počinje tako da su oni grupa pojedinaca iz snaga ARSK-a, koji su se i dalje nalazili u području kninskog regiona blizu Unista, na ušću Dinare, i oni se nisu predali hrvatskim vojnim snagama, niti su se povukli u Bosnu, već su i dalje bili u regionu. I oni su stupili u kontakt sa čovekom koji se zove Alun Roberts, koji je bio oficir za štampu UN-a u Kninu, i on je bio sa nekim drugim ljudima UN-a, koji su stupili u kontakt sa njima; da li je to tačno? Da li znate to?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Unos iz sažetka koji vi citirate je zasnovan na onome što sam stavio na strani 292 u engleskoj verziji, fusnota 1224, i ne sećam se tačno da li je

informacija koju ste upravo dali uključena u dokumente koje sam koristio kako bi se ustanovile ili obezbedile informacije o tome da je navodno devet bivših pripadnika „paramilitarnih jedinica takozvane RSK“ bilo uhapšeno, i da su dovedeni u komandu kninskog garnizona, i predati generalu Čermaku. Može biti da je ta informacija uključena, ali sad ne mogu da se setim.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da li znate da je postojao dogovor između UNCRO-a i lokalne hrvatske vojske, o načinu na koji će se snage ARSK-a pronađene u regionu bile predate, kako ne bi došlo do sukoba sa lokalnom policijom ili specijalnom policijom, ili čak i sa samom vojskom? Da li znate za taj dogovor koji je dogovorio UNCRO-a?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ne, ne znam za takav dogovor.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Dobro. Da li znate da su vojni posmatrači UNCRO-a sa gospodinom Robertsom sreli ovu grupu koja je poznata kao Podinarska devetorka, dok su bili u posmatračkoj misiji u tom regionu planine Dinare?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ne. I možda govorimo o različitim grupama, jer ja govorim o grupi koja je, na osnovu izveštaja specijalne policije predata generalu Čermaku.

ADVOKAT KAY - PITANJE: To je ista grupa.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: U redu.

ADVOKAT KAY - PITANJE: To je ista grupa.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Mm-hm.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Specijalna policije ... već smo čuli svedočenje na Sudu o ovome, gospodine Theunens. Došla je specijalna policija i zatekla u selu posmatračke UN-a i gospodina Roberta sa ovom grupom, i oni su ostavili grupu sa gospodinom Robertsom i posmatračima UN-a, povukli su se i vratili se se sledećeg dana. Da li ste znali za to?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Nisam znao.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da li ste znali za ovaj dogovor, posredovani dogovor, da su posmatrači UNCRO-a i gospodin Roberts trebalo da odvedu ovih devet ARSK vojnika gospodinu Čermaku, i onda će od tamo nadalje hrvatski sistem da ih procesuiraju kao i svakog drugog ratnog zarobljenika?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ne, ne znam za takav dogovor, i proveriću brojeve po Pravilu 65 ter koje sam koristio ...

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: ... kako bih video da li se u njima spominje neki takav sporazum.

ADVOKAT KAY - PITANJE: I to ... to je razlog zašto je general Čermak bio umešan u ovu stvar, i tu se ne radi o tome da specijalna policija radi pod njegovom komandom, ili nadzorom, ili ovlašćenjem, već je, u stvari, to stvar UNCRO-a, i oni su se povezali sa generalom Čermakom.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Verovatno. I ja smao želim da razjasnim da moj izveštaj ne sugerise da ova predaja SJP-a ukazuje na bilo kakvo ovlašćenje generala Čermaka nad SJP-om.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Upravo zato to i gledam, kako ne bi beko došao do pogrešnog zaključka. Razumete me. Moram da sprečim to.

ADVOKAT KAY: Hajde da pogledamo dokument broj 2670 po Pravilu 65 ter.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Ovo se ne odnosi na Podinarsku devetorku, ali se odnosi na jednog vojnika koji je uhapšen, i videćete da je datum 5. septembar 1995. godine.

ADVOKAT KAY: Časni Sude, ovo je jedno od pisama u kolekciji koje je general Čermak uputio generalu Forandu, i stavio sam to sve zajedno pred njega, kako bih mogao da dam to na usvajanje bez svedoka.

ADVOKAT KAY - PITANJE: I tu stoji: „Izuzetno mi je drago da je naš sastanak od 29. avgusta, koji se odnosio na dobrovoljnu predaju bivših pripadnika srpske vojske urodio plodom. Spremni smo da preuzmemo gospodina Mladena Matića pod nadzor hrvatskih vlasti u prisustvu UN-a i drugih međunarodnih organizacija, kao što ste predložili u vašem pismu.“ Uz vojnički pozdrav, potpisuje se general Čermak. Nema potrebe da pogledamo stranu 2. Da li ste uzeli to u kontekst kada je reč o predaji vojnika SVK koji su došli u UNCRO, i onda se povezali sa generalom Čermakom?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ranije sam rekao da ja ... hteo bih da ... kad bude bilo vremena, da pogledam dokumente broj 1390 i 307 po Pravilu 65 ter. Hvala vam. Samo da ... kako bih se upoznao sa tim, pre nego što dam neko moje mišljenje o tome da li je ovaj dokument koji sada vidimo povezan sa grupom deveotrice koju spominjete.

ADVOKAT KAY - PITANJE: A ako idemo na ... proći ću kroz nekoliko dokumenata, dokument broj 3076 po Pravilu 65 ter, datum je 29. avgust 1995. godine. To je od Huma. Ne znam ko je Huma; to sam propustio da primetim do sada u ovom predmetu. Od Huma, upućeno RC (regionalni centar) Knin.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Mislim da to znači humanitarni oficir u ECMM-u, jer RC je skraćenica za Regionalni centar, ali opet, nisam video dokument, to je na osnovu mog iskustva.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da. Možda je to *humanitarian monitoring observer* (Humo). Ne znam. Šta god da je, vidimo u drugoj tački da se govori o sastanku sa HRAT-om, UNCRO-om, CIVPOL-om, UNHCR-om, ICRC-om: „Govorilo se o pitanju vojnika RSK-a koji žele da se predaju, mora da se organizuje koordinacija između IO patrola i CR antiterorističkih grupa. Idealno bi bilo kada bi tim UN-a ili ECMM-a nadzirao predaju, i obaveštenje bi bilo direktno prosleđeno ICRC-u kako bi odmah delovao.“ I onda tu stoji komentar: „Ovo je isprobano danas popodne, kada se devet vojnika RSK-a predalo hrvatskoj vojsci u dolini Podinarje pod posmatračima UN-a. S obzirom da vojnici RSK-a koji se kriju imaju sve manje potrepština, može se očekivati povećanje broja onih koji bi se predali.“ Pretpostavljam da vam ovaj dokument nije poznat od ranije.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ne u okviru pripreme mog izveštaja.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Nije.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ali datum odgovara ... onome što se nalazi u dokumentima 1390 i 307 po Pravilu 65 ter, jer se oni odnose na datume, 28. i 29, tako da da, slažem se sa onim što ste ranije rekli o ...

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: O vezi između predaje ovih ratnih zarobljenika, sa jedne strane, i dogovora sa UNCRO-om.

ADVOKAT KAY - PITANJE: Da. Pretresno veće je videlo druge dokumente koje se tiču iste stvari, dokazni predmet Tužilaštva broj P131, kao i dokazni predmet Tužilaštva broj P378 ... dokazne predmete Tužilaštva broj P378, P48, i to je sve što imam da kažem o ovome. Izvinjavam se, malo je neorganizovano. Ja sam znao da smo govorili o istoj stvari, gospodine Theunens, ali sam izabrao temu koja će nas dovesti do 19.00 časova.

ADVOKAT KAY: Časni Sude, mislim da je pravi trenutak da završimo sa radom.

SUDIJA ORIE: Tu smo sada.

ADVOKAT KAY: Molim da se taj dokument usvoji u dokazne predmete, časni Sude.

TUŽILAC WAESPI: Bez prigovora.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Dokazni predmet Odbrane broj D1055.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D1055 je usvojen u spis. Gospodine Theunens, možda je trebalo da pitam i gospodina Kaya da li može da izdrži još 15 minuta, ali makar ste vi uspeli. Shvatam da je za vas ovo prava vežba da prolazite kroz sve ovo u ovom trenutku. To se donekle odnosi na sve nas. Ipak, hteli bismo da vas opet vidimo sutra.

SVEDOK THEUNENS: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Ne sutra popodne. Završavamo, i hteli bismo da vas opet vidimo sutra ujutro, 5. decembra u 9.00 časova, u ovoj istoj sudnici broj 1.

Sednica je završena u 19.01 h.

Nastavlja se u petak, 05. decembra 2008, u 9:00 h.

Fond za humanitarno pravo

